

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ರೂಲ್ 312ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮೂರು ನಿಮಿಷದ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ನೋಟೀಸ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ನಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ವೇಳೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಅಪಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹುಡುಗನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೆ ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ನಾನು ಗೆಜೆಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

BUDGET ESTIMATES FOR 1975-76

Demands for Grants.

Demand Nos : 2, 11, 12, 14, 15, 20 and 21.

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam Speaker, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 25,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No: 2 ‘Governor, Ministers and Public Service Commission’”.

That a sum not exceeding Rs. 2,48,63,000 be granted to the Government to defray the charges which will

(Sri D. Devaraj Urs)

come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 1 "Secretariat".

That a sum not exceeding Rs. 4,15,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 12 "District Administration".

That a sum not exceeding Rs. 18,49,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of "Demand No. 14 Police".

That a sum not exceeding Rs. 1,61,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 15 "JAILS".

That a sum not exceeding Rs. 53,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 20 "Fire Protection and Control".

That a sum not exceeding Rs. 2, 77,92,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 21 "Other Services".

MADAM SPEAKER: Motion moved.

"That a sum not exceeding Rs. 25,00,000 be granted to the Government to defray the charges which

will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 7 'Governor, Ministers and Public Service Commission.'

The other Demands are also before the House for Discussion.

‡ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ):—ಮೊನ್ನೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಈಗ ಏನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಪಾನಿಂಗ್, ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಡಳಿತದ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕಂಥಾದರ ಬಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೂಟನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಅಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದ್ದು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 3 ದಿವಸವಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು, ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಆರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಷಃ ಇದನ್ನು ಮೊದಲಾದರು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದೃಷ್ಟಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಇರಬಾರದು: ಬರೇ ಜಿ.ಎ.ಡಿ ಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಇವನ್ನು ಹತ್ತೊಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವ ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು

‡Asterisks indicate that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಅವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೋಷವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಹಳ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಮೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸೂಚನೆ ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ 3 ವರ್ಷ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಕಾಲವನ್ನು ಅವರು ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಬರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಅವರು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಾನಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬಹುಷಃ ನಾನು ಕೇವಲ 2-3 ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. It is a cumulative effect. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ಮೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇವತ್ತು ಐ ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಮುಖೇನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಮತ್ತು ಅವರು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಏನು ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದವೋ ಬಹುಷಃ ಆ ಒಂದು ಆಶೆ ಇವತ್ತು ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಬೇರೆಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಿರ್ವಲ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಐ ಎ ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು ಹಲವಾರು ಡಿವಿಷನ್ ಇರಬಹುದು, ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. The official machinery is not moving to our expectation. ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ವತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಶ್ರೀಮನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಆಯಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ತಕ್ಕಂಥಾದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಒಳಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿ ಅದರೂ ಕೂಡ ಅದು ತಿಂಗಳು ಅದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ, ಇಂದೂ ಕೂಡ 4-5 ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಉಳಿದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ಇವತ್ತು ಏನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಾನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪುನಃಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇವತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಐ ಎ ಎಸ್. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 5-6 ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಿಪನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ವರ್ಕಲೋಡ್ ನಿಜವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ, ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಜನ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಕರ್ಕಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹಾಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಪವೇಚಾಗಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ನೊಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಳಗಡೆ ಗುಮಾಸ್ತ ಏನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ದರ್ಶಿಯಿಂದ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಅನೇಕ ಜನ ನೋಟಿಂಗ್ ಕೂಡ ಓದುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೂಡ ನೋಡಿದಾರೆ ಕೆಳಗಡೆ ಗುಮಾಸ್ತ ಏನು ನೋಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ, ultimately that will be the decision of the Secretary. ಅದುದರಿಂದ, ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವರು ನ್ಯಾ. ರಿಕ್ರೂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಮಣಿಯದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, I can name those officers. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ನೋಡಿದಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಗಾರ್ನಪೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜನ ಐ. ಎ. ಎಸ್ ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಇದ್ದಾರೆ, ಫಾರೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಐ. ಎಫ್. ಎಸ್. ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಏನೋ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ, ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಡ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಕೇಡರಿನಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಮ್ಮವರು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಿನಿಂದ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು, ಪ್ರಿವೆನ್ಸಿಯಲ್ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ

ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇಡ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಎಂ.ಎ.ಎಸ್. ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಅಗಿರತಕ್ಕವರು, ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಬಹುಶಃ ಈ ಒಂದು ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೋಟಾವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 75-25 ಇದೆ, ಇದನ್ನು 50-50 ಆದರೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವ ಇರುತ್ತದೆ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನ್ಯೂ ಬಡ್ ಬರಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಮೋಟೀವ್ಸ್ ಬರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಏನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗುಲ್ಲು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕೋವಿನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೂರು ಜನ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಂಕಟದಿಂದ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರೊಮೋಟೀವ್ಸ್ ಮೂರು ಜನ. ಎರಡು ಕೋವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ. ಆ ಮೂರು ಜನ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, 4-5 ಜನ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಏನು ಅಂದರೆ, ಪ್ರೊಮೋಟೀವ್ಸ್ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೇಷಿಯೋ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆನ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೆಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟೀಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

9-00 A. M.

ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆದಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಈ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಟಿಜಿಯೊಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸೆಟಲ್ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ಟಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಫಲೋ-ಅಪ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ತಳೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಕಳೆದ 2-3 ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇದು ಒಂದು ಫಾಸ್‌ ಲೆಗನಿಯಾಗಿದೆ ಇದು ಹೋಗಿ ಬೇಕು. ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಅವರು ಏನು ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಫಲೋ-ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಆ ಕಮಿಷಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್-ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಸಹ ಕಮಿಷಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೋ-ಆರ್ದಿನೇಷನ್ ಇರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲ

ದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಒಂದು ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚ ಮಾನ್ಯಿಗೌಡರು ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ತಮಗೆ ಜಮೀನು ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ; ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಅರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಹಿಂದೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟವರೇ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರ ಬಾರದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಈಗಿನ ಬೆಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸದೃಶ್ಯವೆಂಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಬಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಆಪ್ತೇನೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಇಂದು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ದಿನಕ್ಕೆ 3-4 ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಫೈನ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ; ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಕಾಲ ಕಳೆದು ಫೈಲ್‌ಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಳಿತವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಲವಾರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಇಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರ ಕಮಿಟಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಸಹ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ,

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬಾರದ ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ 'ಎ' ಅಥವಾ 'ಬಿ' ಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಹಿಂದಿನ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್-ಆಫೀಸರ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು 20—30 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಐ ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯಾವಕರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನುಭವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರುಗಳಿಗಾದರೆ 25—30 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದ ಒಂದು ಅನುಭವ ವಿರುತ್ತದೆ; ಆದಕಾರಣ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನ್ನ ಮೈಯಕ್ತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರುಗಳು ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ 4—5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವರುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಇವರಿಗೇ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದು ಬಹುಶಃ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಅಥವಾ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಹೋಗಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಿಕಲಿ ಹೀ ಈಸ್ ಸೌಂಡ್ ಅಂಡ್ ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಎಂದು ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ

ಇನ್ನು, ಜಿಲಾ ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇವತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದರೆ 4-5 ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಫುಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ — ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಿಲಾ ಆಡಳಿತ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಕುನಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು; ತಾವು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು — ಇದು ಬೇಡ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಒಳಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೆಲ್ಯು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ; ಅವರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಈತ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ, ತಾವು ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಅದೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದರೂ ಹೋಗಬಾರದು; ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಂತ್ರಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಸುಮಾರು 30 ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇನೂ ಇವತ್ತಿಗೇ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೂ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರೇಡ್ ನಡೆದಂತೆ, ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಮಂತ್ರಿ ಹಿಂದುಗಡೆ ಸುಮಾರು 30 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಮಂತ್ರಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಭೆಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ; ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಈ ಜಿಲಾ ಆಡಳಿತ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕುನಿದು ಬೀಳಲಕ್ಕೆ ಇವುಗಳೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದಿರಿ. ಹಿಂದೆ ನೀವು ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮೆಫ್ಲರ್ ಕಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಕೊಂಡು ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಕಚೇರಿ, ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ದೋಸೆ ತಿಂದುಕೊಂಡು ಏನೋ ಬಂದಿಷ್ಟು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ; ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೋದಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೀರ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಫುಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಿದ್ಯುಚಕ್ತಿ, ನೀರುಸರಬರಾಜು-ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತವೆಲ್ಲಾ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲಾಗಾದರೂ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ತಾವು 8-10 ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, that type of administration will not help you ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ; ತಾವೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ, ನಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಟಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳಿತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಒಂದು ಸುಗಮವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚೋನ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ನಾನು, ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪಾರ್ಟಿ ಅಂಗಲನಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ತಮಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ. ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಕೆಳಗೆ ಏನು ಭಟ್ಟಂಗಿಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರುಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ಒಬ್ಬ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕದ್ದು ಮಾರುತ್ತಾರೆ; ಇವನ ಮಾತನ್ನು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರೋರಗ್ಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ನಾನೇನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪಂಚನೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ತಮ್ಮ

ಅಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ತಮಗೆ ಓಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹೊಡೆತ ಇದೆ. ನಿನ್ನ ಹನುಮೇ ಗೌಡರು ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಷಿಯ ಲಾಯರುಗಳೇ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾದರೆ, ಅಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಸಕ್ಕರೆ ಮೂಟೆ ಕದ್ದು ಮಾರುವುದು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಣ ಹೊಡೆಯುವುದು; ಸಂಘದ ಹಣ ಹೊಡೆಯುವುದು—ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ :—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದರೆ, ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಹೆಸರಿನವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕಾರಿನ ಟ್ಯಾಕ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಅದಾದರಿಂದ, ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹತ್ತೊಂಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಾದರಿಂದ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಿ.ಐ.ಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಯಾರ ಯಾರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ—ಅಗ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಹೊಸನಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. But he never used to take food outside. I like such officers ಅವರು ಹಾಕುವುದು ಒಂದು ಶರ್ಟ್, ಒಂದು ಪ್ಯಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜೊತೆ ಚಪ್ಪಲಿ. ಅವರು ಏನು ಮಾತುತಾರೆಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋದರೆ, ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ, ಜನ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬನ್ನಿ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರಬೇಡಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೆ ಹೋಗಲಿ; ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ಸಮಯವಾದರೂ ಸರಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಕೆಲವು ದೋಸೆ ತಿನ್ನುವ ಜನರಿಂದ, ಅವರ ಮೇಲೆ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ದೂರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅವನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಆಣೆ ತೆಗೆದ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೆಸುಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ, ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡು ಸೇರಾ ಬೆಣ್ಣೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಡ್ವಿನ್ಸ್ಟ್ರೀಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಪೊಲೀಸಿಯನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗಬೇಡಿ. You have got police machinery with you, you try to collect the information which officer is honest and which officer is not. ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಹೋದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದು ಎಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಊಟ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭಾವಯುತ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾಲೋಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸರಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಆಡಳಿತದಿಂದ ಏನು ಜನತೆಗೆ ಲಾಭ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಎದುರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ ರೀ ಹೆಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಊರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದು ultimately it reflects on the administration of the Chief Minister. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ ಅದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೀರಿಯಡ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಇಮೊತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್, ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನವೆಂಬರ್ ಡಿಸೆಂಬರ್, ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು ಇಲ್ಲ, ಗುರಿ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಧಿಕಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಪು ಡಿಪ್ಟಿ ನರಿ ಅ್ಯಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೈಯಕ್ತಿ ಕವಾಗಿ ನಾವು ಯಾರೇ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಚ್ಯೂಸ್ ಆಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಠಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಮೊತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಇಡೀ ವರ್ಷ ವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆತರೆ ಹೇಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ತಿಂಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸು ಕೂಡ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. Whether he is an I. A. S. Officer or he is a state Government Officer. 58 ವರ್ಷದಿಂದ 55 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಮೊತ್ತು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನಿಗೆ 55 ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

58 ವರ್ಷ ಏತಕ್ಕೆ ? ಬಹುಶಃ ಇಂತಹ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸೂಚನೆ ತಮಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ Head of the department is a man of integrity. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಒತ್ತಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದಾಗ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ಕಟು ಅನುಭವ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅಥವಾ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಕೆಟ್ಟದು.

If you want to tone-up the administration in the department. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಮರ್ಸಿಲೆಸ್ ಆಗಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ ಉಳಿಯಲಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಟೋನ್ ಅಪ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈಗ ಆನೇಕ ಜನ ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ he will try to depend only on the lower subordinate staff. ಅದರಿಂದ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ, ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಯಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ

ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯದ ಹಾಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಫೀಸರ್ ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವನಿಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. He must trust his own subordinates ಎಷ್ಟೋ ಸನ್ನಿವೇಶ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ದೇವೇಗೌಡರು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್, ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ನ್ನು ಕರೆದು ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಆಪ್ತೇ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ನಿರ್ದಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ಕರ್ ಸೆಮಿತ್ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ಆಫೀಸರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ 22-23 ಜನರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಸೀಟ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, you take your own decision. If you want to tone-up the administration and boost the morale of the Department. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರ್ ಗೆ ಬುದ್ದಿ ಕಲಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಎಸ್. ಪಿ. ಘಟನೆ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿ ಸ್ಟೆನಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಡಿಸಿಪನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಪನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆ ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಒಂದರಿಂದಲೇ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಯಾವುದೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೇಗೆ ಟೋನ್ ಅಪ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅನೇಕಲ್ ನಲ್ಲಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಗೌಡರು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಮಡಗಿದ್ದಾಗ ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಲೋಯರ್ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್, ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಯೋರೋ ಒದ್ದ ಅವನು ಸತ್ತ ಅವನ ಬಾಯಿ ಹತ್ತಿರ ಔಷಧಿ ತಂದು ಇಟ್ಟು ಕುಡಿದು ಸತ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ಕತೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಎಸ್ಟೇಪ್ ಆಗುವುದು ಬೇರೆ. Ultimately how the reputation of the administration is going to be collapsed has to be considered. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಫಾರೋ ಅಪ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ Government Order is going to be

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

issued to-day ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 6-8 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. It must move in the right direction.

9.30 A.M.

ಅದು ಇಲ್ಲದೆ. ಕೇವಲ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು, ಇಬ್ಬರು ಲೋಯರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ಅಡ್ಡಿನಿ-ಸ್ಪ್ರೇಷನ್ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠರು ಇದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಇಬ್ಬರು ಸತ್ತರು, ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಫೀಸರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಪ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಶಿಫಾರಸು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ ನನ್ನ ಊರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮಹಮದನ್ ಆಫೀಸರ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಪ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾನೆಸ್ ಆಫೀಸರ್ ನಿಗುವುಡು ಕಷ್ಟ. ಬಹಳ ರೇರ್; ಜರಡಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಎಸ್. ಪಿ. ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾನೆಸ್ ನಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರಡಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. I was doubting. ಇವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರೋ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಎಂಬುವರು ಇದ್ದರು. ಇವರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮಹಮದನ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿದರು. He never touches even a cup of tea. ಹಿಂದೆ ಅಪೋಸೀಷನ್ ಲೀಡರ್, ಸರ್ಕಾರದ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಗುದ್ದಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ದೂರು ಬಂದಿರಬೇಕು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೂರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸಾರಿ ದೂರು ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. The S. P. should have a counter check as to whether the lower level official is doing his duty properly or not. ಕೆಳಗಿನವರ ಮೇಲೆ ಇವರು ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗಬಾರದು. ಕೆಳಗಿನವರು ಏನೋ

ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿಪೆಂಡ್ ಅದರ ಅಡ್ಡಿನಿ-
ಸ್ಟ್ರೋಷನ್ ಸುಗಮವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡು-
ತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಸಲ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು
ಒಬ್ಬ ಸೀನಿಯರ್ ಅಫೀಸರ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು.
ಗೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೆಗಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ಚಿನ್ನ ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೀನಿ-
ಯರ್ ಅಫೀಸರ್ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ; ಎಂದು. ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹೇಳಬೇಕು
ಎಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೀನಿಯರ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ
ಇಳಿದಾಗ ಹೇಗೆ ಅಡ್ಡಿನಿ-ಸ್ಟ್ರೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೋಸ್ ಅಪ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥದ್ದು
ಸೀರಿಯಸ್ ಅಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಇವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು
ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂತಹ ಆನೇಕ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು
ಇನ್‌ವಾಲ್ವ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ
ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಎಂದರೆ ಯಾರೋ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅವರು ಹೇಳಿ-
ದಾಗ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. If you want to punish the officer,
punish him without any hesitation. ಶ್ರೀಮನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ
ನವರು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ 4 ಜನ ಹೋದರು ಹಿಡಿದರು. ನಿಮ್ಮ
ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎನ್. ಪಿ. ಡಿ. ಎನ್. ಪಿ. ಮುಂತಾದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ-
ದರೆ ಬಲಿ ಹಾಕಿ, ಒಲಿ ಹಾಕದೇ ಹೋದರೆ ಅಡ್ಡಿನಿ-ಸ್ಟ್ರೋಷನ್ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.
ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಗಳ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ,
ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸಿದೆ. ಅದು ಒಂದು
ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ದೇವೇಗೌಡರು ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು
ಆಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು
ಆಫೋನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಬೆಲೆಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಏರುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ,
ನೀವು ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಇದು
ನೆವರ್ ಎಂಡಿಂಗ್ ಬಿಸಿನೆಸ್. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವುದಾದರೆ ಬೆಲೆಗಳು
ಏರುತ್ತವೆನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪೀಚ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ
ಆ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ
4-5 ಡಿ. ಎ. ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. When the cost of living index has
gone up ನೀವು ಡಿ. ಎ. ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇಳುವುದು ತಪ್ಪು
ಎಂದು ನಾನು ಆರ್ಗ್ಯು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿ
ಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ 3-4ನೇ ದರ್ಜೆ ಎಂಪ್ಲಾ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಯೀನ್ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಒಂದೊಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಒಂದು ಬಾರಿ, 15 ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, they cannot purchase firewood. ಯಾರೋ ಕರಪ್ಪ ಆಗಿರತಕ್ಕವರ ಮಾತು ಬೇಡ. ಅದುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಕಾಂಪ್ರೆಹೆನ್ಸಿವ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವೆಲ್ತ್ ಪಾಲಿಸಿ ಆಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂರವರಿಗೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರ್ ಮಾರ್ಚ್ 3-4ನೇ ತಾರೀಖು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರ್ದೈವ, ಒಂದೊಂದು ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಸಾಲರಿ ಇದೆ. ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಇದೆ. ಎಸ್. ಐ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನರಿ ಜವಾನನಿಗೆ 500-600 ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಗುಮಾಸ್ತನಾದರೆ 150 ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ರೈಲ್ವೆ ಪೋರ್ಟರ್‌ಗೆ 400 ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ 800-100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಕೂತಾಗ, 1:10 ರೇಷಿಯೋನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವರು 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆದರೆ, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಡೆ ಇರುವವರು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಡೆ ಕೂತಾಗ ಅವರಿಗೆ ವರೆತು ಹೋಗಿದೆ. At least in a phased programme we must try to reduce this disparity.

ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ? ವೆಸ್ಟ್ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನೋಡಿದೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ ತಪ್ಪು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ If the Chief Secretary is having a son, he will get only 3 apartments. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಒಂದು, ಮಗನಿಗೆ ಒಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಗೆಸ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. If he is a II Division Clerk, he will get 5 apartment-bed rooms. ಈ ರೀತಿ ಅವನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಹದ್ದೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ. — ಈಸ್ಟ್ ಜರ್ಮನಿನಲ್ಲಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :— ವೆಸ್ಟ್ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ತುಪಾಕಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಸ್ಟ್ ಬರ್ಲಿನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡು

ವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 90% salary will go as income-tax. ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ ಕಳೆದು ಮೂರನೆ ದರ್ಜೆ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆ ಹೆಸರು ಏನೇ ಇರಲಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ತತ್ವಸಮಾನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಈ ಹುದ್ದೆಗೋಸ್ಕರ ಆ ಒಂದು ಸ್ಯಾಲರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. The standard of living of a Clerk as well as the Senior Officer must be the same ಆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈವತ್ತು ಸ್ಯಾಲರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಟ್ಯಾಕ್ ಹಾಕಬಹುದು. ಒಂದು ದೇಶದ ಜನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಯಾಟಿಸ್ ಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ there must be a national wage policy, otherwise they will continue to fight. This is a human tendency. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. How long you will continue to fight? ಪಾ ನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್‌ರವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಹೋದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಫೈಟ್ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಕರೇಬ್ ಇದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯಿಸ್‌ಗೆ ಡಿ. ಎ. ಕೊಡುವುದು ಇಟ್ ಈನ್ ಹ್ಯುವನ್ ಚೆಂಡೆನ್‌ಸಿ, ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಆಗಿ ಅವರು ಫೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ಲಾಸ್ 3, ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಎಂಪ್ಲಾಯಿಸ್‌ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಡೆಫರ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದೂ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಸ್ 2ಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಿಡಿದರು ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಜನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದಮೂರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 3 ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಎಂಪ್ಲಾಯಿಸ್ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಐದು, ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು 25 ರಿಂದ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ರೇಟ್ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ರೀಟೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

60, 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. I do not say that Government is in a happier position. I know you are having the problem. ಎನ್. ಜಿ. ಓ.ಗಳು ಕೆಲವು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಹಾ ಕೆಲವು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಕಟ್ ಡೌನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನೆಲೆಗುದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬಾರದು, ರಾಜ್ಯದ ಸೇವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಬೆ, ಅಸಮೂಹಾನ ಉಂಟಾದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆತ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕಾಸ್ ಮೂರು ಮತ್ತು ಕಾಸ್ 4ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಲ್ಲಿಯೂ 500 ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಒಳಗೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮೂಡಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಎಂದರೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 500 ರೂಪಾಯಿ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಬಹಳ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿ ಬೇಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮೊತನಾಡಿ. ಅವರಿಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಇದೆ, ಅವರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪಿ. ಧರ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ರಷ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೊತು ಬೇಡ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರಮಾನವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ವರ್ಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಇರುವುದು? ಬೇರೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತೆ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಟ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವೇಜ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ

ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಒಂದು 3-4ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಿಸನ್ಸ್. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಓಪನ್ ಏರ್ ಜೈಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯೋಜಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಹೊಂದಿ ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದು, ಅನಂತರ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ, ನಾಗರಿಕನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಓಪನ್ ಏರ್ ಜೈಲ್ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಾ ನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ಪಾ ನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಬೇಡ. ದುಡ್ಡು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಟ್ಟು ತೇನೆ. ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. You go to every District. You can definitely improve. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ಸ್ ಇವರ ಹುಡುಕು ತಿರುಗುವ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದೇ ಫೋರ್ಟ್ ಫೋಲಿಯೋವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೀವು ಕೂಡ 25, 28 ಜನ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 6, 7 ಫೋರ್ಟ್ ಫೋಲಿಯೋಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಎಂದರೆ 18 ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಬಿಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಗೌಡಗರೆ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬಗೆಹರಿಯಬಹುದು? ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಿರಿ,

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

25, 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀನೆ.

25-30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾಚಕರ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು 25 ವರ್ಷ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗವನಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಈ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಬಂದಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. 12 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸೆಕ್ಷಿಟರಿಗಳೂ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಕಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಗಂಟೆಗೆ 60 ನಿಮಿಷ, 120 ನಿಮಿಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ 10 ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

‡ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—(ನಿರುಗುಪ್ಪು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸತೂ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಹುದ್ದೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 1-11-1956ರಲ್ಲಿ, ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದಾಗಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದುಹಾಗೆ ನಾನಾ ತರಹ ಆಡಳಿತ ಬಂದವು. ಏಕರೂಪತೆಯ ಆಡಳಿತ ಬರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು 1-11-56ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಏಕರೂಪತೆಯ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ, ಕಾನೂನು ಇದೆ. ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರ 4 ಹುದ್ದೆಗಳು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾಗದಗಳು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ ಮುಖಾಂತರ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲೆಸ್ ವರ್ಕ್‌ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲೆಸ್‌ವರ್ಕ್‌ ರೂಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸಲ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಪುನಃ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳು ಅನ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ 4 ಹುದ್ದೆಗಳು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪಂಚಾಯತ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಲೋಕಲ್‌ಸೆಲ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆ ಇರುವಾಗ ಈ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಪರೇಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಆ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಪಂಚಾಯತ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಆ ತರಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಪರೇಟ್ ಆಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಲೆಕ್ಷನ್‌ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗದಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇರಬಾರದು. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಇವೆಯೆಂದು, ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸ್ಟೈಕ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರೆ ಚಿಂಟೆಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆ. 360 ದಿವಸವೂ ಸಹ ಈ ಸ್ಟೈಕ್ ಆಗುವುದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಆಡಳಿತದ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕೂಡ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಆಡಳಿತ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಡ್ ಅಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಾತ್ರ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮೂರನೇ ಮಹದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಪೇಪರ್ ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದರೆ 8-10 ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮೂರನೇ ಮಹದಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್ ಒಂದು ಪೇಪರ್‌ಗೆ ನೋಟ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ 10 ದಿವಸ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಇದೆಯೆಂದು ಅದರಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು 1958-59ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋರವಾಲ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಗೋರವಾಲ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೂಡ ಆಡಳಿತವು ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. 1958-59ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಆಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಅಂದರೆ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ನಾನಾ ತರಹದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದೇ 'ಒಲ್ಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್' ಈಗಲೂ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕ್ ಸರ್ಚ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪೇಪರ್ ಎಷ್ಟು ಮೂವ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅದೇ ರೀತಿ ಹೋದರೆ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟು ಪೇಪರ್ ಲೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಕರಪ್‌ಷನ್‌ಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ

ಈ ಪೇಪರ್ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಮೂವ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್' ಕೂಡ 1-11-56 ರಿಂದ 25-26 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇವತ್ತಿಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಏರಿಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಿಂಪೊರರಿ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

10-00 A. M.

ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಏನು ಇದೆ 27 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಫೈನಲ್ ಮಾಡಿ, ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಐ. ಪಿ. ಇದ್ದರೂ, ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಮೂರು ಜನ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಎಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಮೊನ್ನೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಒಳಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹುದ್ದೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಹುದ್ದೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅಂದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರುತ್ತಾಇದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಭಾವನೆ ಎಸ್. ಪಿ. ಗೆ ಬಂದರೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಸ್. ಪಿ.ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಲಿ, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ರೈತ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೂ ಗಮನವಿಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಣ್ಣ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಭೀತಿ ಬಂದು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಮಯ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ):—ಮೊನ್ನೆ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಜೈಲು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹೋದರರು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಆಗಬೇಕು, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಜೈಲನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಕಿಯಿಂದ ಹೊರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೂಡ ಸಾವು ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಅಪೀನುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ಅಭಾವ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಜೈಲಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಟಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಓಪನ್ ಏರ್ ಜೈಲು ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಕಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತೊಂದರೆ ಆದಾಗ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕೂಗು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸುಗ್ಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಲಹಬಾದ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆಲ್ಟಿ ಬಂಧೂಕಧಾರಿ ಇದ್ದರು, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು, ಬಲಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಹಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಸಹ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸಪ್ಲೈಸ್ ಆಫ್ ಇಮ್ಮೂರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿದರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು.

ತರಾವರಿ ವ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅವರ ಹೇಯ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಭಾಗಿಗಳಾಗಿ, ಗಂಡಸರು ಕೂಡ ಕೇಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾ ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಘೈಲುಗಳ ಒಡಾಟವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಜಿ.ಎ.ಡಿ. ಎಂದರೆ ಸಮುದ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಘೈಲುಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರಮ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಮುಗ್ಧ ರೈತರು ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಶಾಸಕರಿಗೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಘೈಲುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತುವಾಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಇಲಾಖೆಯವರ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹುಶಃ ವೇಲೆಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಸಹ ಬಂದಿತ್ತು, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಜಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇದೆ, ತಕ್ಷಣ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, 15-20 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಂದ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅದುದರಿಂದ ಫೇಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡುಗಳು ಬರ್ಚಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಮಹಿಳೆಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಮತ್ತು ಅನಾಥ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಕ್ಷುಕರಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆತಿರಬಹುದು, ಅದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ದೇಸಾಯಿಯವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಿಂಚಿನ ಹಾಗೆ ಬಂದು ಬಂಡೆಹಾಗೆ ಕುಳಿತು ಈ ಸಭೆಯ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಅದರಿಂದ ತಗುಲಿತು. ಇಂಥ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡು ವ್ಯಯ ಆಗದ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೊಲೆ ನಡೆಯಿತು. ಮೂರನೇ ಕೊಲೆ ಆದಾಗ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟು, ಕಬ್ಬಿನಗದ್ದೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೆದರು. ಮೂರನೇದಾಗಿ ಆದಂಥ ಕೊಲೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಸೇ ಊರ್ಜಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಸುಮಿತ್ರಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು; ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಾದ ಪ್ರಚಾರ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹುಡುಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.—ಅದೇ ಮಮತೆ ಮತ್ತು ಕನಿಕರ ಬೇರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಇರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಮಾಡಲು ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. 3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಈಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು

ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಜನತೆ ನಂಬಿ ಇವರನ್ನು ಬಹುಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿತು ; ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಆ ಜನರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬ ಬೇಡಿ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಆ ರೀತಿ ಸೋಗು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಕೆಲವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಒಳಗೆ ಜನರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಈ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀಠೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಲೂ ಸಹ ಅವರ ಬಾಗದಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು ಎಂದ ಹೇಳಬಹುದು : ಈ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಇಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರುವುದು, ನಾಳೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ; ಈ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಆಡಳಿತದ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ಜನತೆಗೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಸಹ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ; ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಡಳಿತದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ; ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ; ಈಗ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಮತ್ತು ರೆಡ್-ಟೇಪಿಜಮ್ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡರ ಬಗೆಯೂ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಲಂಚ ಮಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಏನು ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಕಟಾಕಿಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಲೆಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಲಂಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇವಲ 3 ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಲಂಚ ಎಂಬುದು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸಹ ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಲಂಚ ಕೊಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾನಾಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಕೆಲವು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಾರಿಂದ ಅವರು ಲಂಚವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ, ಅವರೇ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಲಂಚ ಕೇಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು; ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ತಪ್ಪು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಲಂಚ ಕೇಳಿದರು ಎಂದು ಯಾರು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೋ, ಅವರಿಗೇ ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಎಂದು ಹಾಕಲಿ. ಆದರೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ರುಜುವಾತಾದರೆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು; ಆಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಫೈಲ್‌ಗಳು ಸಹ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ರಡ್-ಟೇಪಿಜಮ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸುಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಬರಲಿ ಎಂದು ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೂ ಸಹ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ

ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅವರವರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮೊದಲೋಣ: ಎಲ್ಲರೂ ಮೊದಲೋಣ. ಬ್ಲಾಕ್ ವನಿಯನ್ನು ಯಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಹಿಂಡಿ, ಹಿಪ್ಪೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಮೊನ್ಯೆ.ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ:—ಅವರನ್ನು ಕಬೇರ ಅಫ್ ಅವರ್ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮಿಗಮ್ ಅವರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಸ್ತಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಸ್ತಿಯ ಮೂಲ ವಿಷಯ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗಿದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೊನ್ನೆ. ಅನರ ಎಲ್ಲಾ ಚರಿತ್ರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಅಸ್ತಿ ಮೊನ್ಯೆ.ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ನಾನು ಮೊನ್ಯೆ.ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಇವತ್ತು ಅವರ ಅಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫ್ ಎಸ್ಕಾಪ್‌ರಿಯವರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸ್ತಿ ವಿವರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಪ್ತಿಕರಣ ನೀಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮೊನ್ಯೆ.ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು, ದಾವಣಗೆರೆಯ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಳಗೇರಿ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರ ಪರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು, ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಸುಕ್ಕಳೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ 7-8 ಜನ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಗುಜರಾತಿನ ಮೊರವಾಡಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅವರು ಯಾರಾರಿಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ್, ಶಂಕರಲಾಲ್ ಗುಪ್ತ, ಶ್ರೀಮಲ್ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಕಪೂರ್ ಚಂದ್. ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಈ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. They have undervalued the properties purchased under this document.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, — ಮೊನ್ನೆ ನಡೆಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೊತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ : — ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಆ ಜಮೀನು ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೆಷನರಿಂಗ್ ಇದೆ; ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅದನ್ನು 96 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಪತ್ರದ ಸರ್ವಿಫೈಡ್ ಕಾಪಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು : — ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮತ್ತೆ ಯಾರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ : — ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ, ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕವರು ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ, ಇದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ 96 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ತಾವು ಈ ಸ್ವತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಒಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇವಲ 96 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಮೊತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ 1, ಕ್ಲಾಸ್ 2, ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಳಿದಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಅದರ ಒಗೆ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ; ದೊಡ್ಡ ಲಂಚದ ಹೊಳೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬೀದಿ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಸೀಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ರೆಫ್ರೂಜ್ ಆಗಿದೆ; ಕೆಲವರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗದೆ, ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ;

ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ: ಕೆಲವರೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕಾಸ್ 2 ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು 15-20 ಸಾವಿರ ತನಕ ಲಂಚ: ಕಾಸ್ 1 ಆದರೆ, ಸುಮಾರು 15-35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಲಂಚ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಡುಗರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥಂಥಾ ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಾದರೂ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ರೀತಿ ಬಡವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ಜನರು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮೇಲುಗಡೆ ಇರ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವರಿರಬಹುದು ; ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರು, ಮತ್ತು ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಾನ್ ಇವರುಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಆಡಳಿತ ನೇರವಾಗಿ ದೂರೆಯತಕ್ಕ ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯ ಪಾನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ಬೆಂಕಿ ಯಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಾಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಫೈರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ 70—80 ಮೈಲಿ ದೂರ ವಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಪೋನ್ ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪೋನಿನ ಸಾಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಇಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಒಂಗಾರವ್ವ)

ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಫೈರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮೊತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮೊತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ಶ್ರೀ ಎ ಶಂಕರ ಅಳ್ವ (ಪುತ್ತೂರು) : ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಬೇಷನ್-ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಕಿಂಗ್‌ಫಿಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಚೆನಾಗಿ ನಡೆದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನಿಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನ ಈ ಒಂದು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಪ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಅವರು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ, ನೀವು ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಟ್ಸ್ ಹಾಕುವಾಗ, ನಿಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದು, ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ತಲೆ ಬಾಗಲೇ ಕೂಡದು; ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಾಥ್ಯವಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

10-30 A. M.

ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರರು : ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು

ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವವರೆಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಭವ ಉಂಟು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಇಂಡೆಪೆಂಡೆಂಟ್‌ನ್ನು ನಾವು ಕನಿಡು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಕೂಡದು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರೆರೆಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾರಣವಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಆ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸಾಗುವವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಅವರ ಕೆಳ ನೆನಪಿಬಂದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ನೋಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಿಲಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತರ್ತು ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನನ್ನ ನೆನಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಐ.ಎ.ಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಕೋಟಾ ಉಂಟು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದ, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ರೂಢಿ ಉಂಟು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವಾಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೋಟಾ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೂಡಬೇಕು, ಅವರು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದನಂತರ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಾಸ್ತಿ ಅನುಭವ ಬರುತ್ತದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐ ಎ ಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ಗೆ ಬಂದನಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಆಗಬಾರದು. ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಕೆಲವರು ಆನ ಭವಿಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ತರುಣರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಉಂಟು, ಆದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಇದ್ದವರನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರನ್ನೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕಾದರೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ,

(ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಳ್ಳ)

ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಡಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದರೆ ಅವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಹೇಳಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಫೀಸರು ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಹಜವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು ಇಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಎದಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಟಿಗೆ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಕುಸಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಎಂದರೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಷನರಲ್ಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಡೇಟು ಡೇ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಏತಕ್ಕಿ೦ದರೆ ಸೀನಿಯರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೀನಿಯರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಮೊದಲು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಅಫೀಸರ್ಸ್ ನಮಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನು ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಎಂದು ಇರುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಅಲ್ಲ, ಶಾಸಕರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಕೆಟ್ಟ ಅಫೀಸರ್ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಮಾತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕೆಟ್ಟ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಕಂಡ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲ ಹಾಕಿದರೂ ಅವನು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಅಫೀಸರು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಿ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಇನ್‌ಸಿಡಿಯೇಟೀವ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಯಾವ ರಗಳೆ ಬೇಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರ ದೋಷಿ ಮಾಡಿ ಗುಡ್ಡ ಅಫೀಸರ್ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ಬೇಕು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒತ್ತಡವೂ ಕೂಡ ಇರಬಾರದು. ಈಗ ಅಫೀಸರ್ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅದರ ಸಹಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಫೀಸರ್ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮ್ಯಾನಿಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಅದು ಕೇಗೆ ಬಾರಿಸುತ್ತೇವೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡಿದರೆ ಗೆಸ್ ನೋಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಫೀಸರು ಇದ್ದರೂ ಅವಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಕೂಡದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ ಶಂಕರ ಆಳ್ವೆ :—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ, ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಳ್ಳೆ)

ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿತು, ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಪಯೋಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಈಗ ಕೆಲವರು ಕೆಟ್ಟ ಆಫೀಸರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೆಟ್ಟ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಂತಹ ಆಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒತ್ತಡ ಇರಬಾರದು. ಯಾವ ಆಫೀಸರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು ಕೂಡ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಆಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಶನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೂರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟಿ ಸೆಷನ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ; ಪೊಲೀಸರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾವು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರು, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬರು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬರೆದೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಓದು ಬರಹ ಬಾರದೇ ಇರುವವರು ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ದೂರಿತ್ತರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಅವರ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. Any information either

written or oral ಹೋಗಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರನ್ನೇ ನೀವು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಎಸ್. ಪಿ. ಆಗಲಿ, ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯಾಗಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, Policeman must always be a friend of the people. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೊನ್ನೆ ವಿತ್ರಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸ.ಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು, ಎಷ್ಟು ಬರ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ತಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಿಂದಿನ ಲಿಸ್ಟಿನಿಂದ ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಸೌತೆಮಾರನಹಳ್ಳಿ) :- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಡಿಪ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕಾಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕಾಸಸ್ ಎಂದು ಇನ್‌ಕಂ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಸಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಗತಿಶಕ್ತಿ ಅನೇಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಕ್ಕ ಕಮ್ಯುನಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಹುದ್ದೆ ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾಸಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಾಗತಿಶಕ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಕ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಿದ್ಡಯ್ಯ)

ವರ್ಡ್ ಕೌನ್ಸನ್ ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವ ಫಾರಂ ಅನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಇಂಥ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಉಂಟು. ಕೆಲವರು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಓದಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ 4ನೇ ದರ್ಜೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕೌನ್ಸನ್ ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕೌನ್ಸನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೇಷಿಯೋ ಬಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ದೇವದಾಸ್ ವರ್ನನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕೇನಿಸ್ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು This is a land mark in the history of public administration not only administration but also in the Development department. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡಿಸಿಷನ್, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ತಕ್ಕವರಿಗೆ 50 ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಇದೇ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಬಾಕಿ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಬಾಕಿ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಮಿನ್‌ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರ ವರ್ಗದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋದರೆ ಈ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಷ್ಟೇ ಆಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದ್ಯ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಮೈನ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಅಪ್ಪೋಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಿ ಎಸ್. ಸಿ. ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾಗಿ ಪಿ ಎಸ್. ಸಿ. ಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಲೆ ಬ್ರೀಚ್. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ರಿಪ್ರೇಟಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗದ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಎಕ್ಸ್‌ ಸರ್ವಿಸ್‌ಮೆನ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಕ್ಸ್‌ ಸರ್ವಿಸ್‌ ಮೆನ್‌ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬರುವುದು ನ್ಯಾಯ ವಲ್ಲ; ತಪ್ಪು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಸೈಕಲ್ ಆಫ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ದೇವದಾಸ್ ವರ್ಸಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡಿಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಗಾಗಬಾರದು ಎಂದು. ಅವೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೂಲನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ. 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಇವತ್ತು ಸೈಕಲ್ ಆಫ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಿತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೀಗಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಲೀಗಲ್ ಲ್ಯಾಮಿ ನರಿನ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥವರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವರ ಸ್ಕೂಟಿನಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಬೇಗನೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಕ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟ್, ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಇರ್ರೆಗ್ಯುಲಾರಿಟೀಸ್‌ನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಯೂರೇಟನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಯೂರೇಟ್ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಿದ್ಧಯ್ಯ)

ದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷೋರೇಟ್ ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ ಸೆಲ್ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ವೆಲ್ ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ನವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಇಂಥ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷೋರೇಟ್‌ನ ಅದರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ specific penalty for specific offence ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಂಡಾಕ್ಟ್ ಅಫ್ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ರೂಲ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರಾಮಿಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಪೀಸಲ್ ಕೋಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆನಿಫಿಕಲ್ ಅಫೇನ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರೇವ್ ಅಫೇನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ಟೆನಿಫಿಕಲ್ ಅಫೇನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ಇದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಫಿನಿಯನ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಫಿನಿಯನ್ಸ್ ಎಂದರೆ it is not a vague term. ಎಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. In the absence of such a definition. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಫಿನಿಯನ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಏನು ? ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟೀಸ್ ಏನು ? ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರ್‌ಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹವೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆಯೇ ? ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. 1ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಲಿ, 2ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್

ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಚೆನ್ನಿಂಗ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ they must have some reference with regard to responsibilities and duties assigned to the post. ಅದು ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಒಹಳ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂತವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸಿನ್ಸ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು 1975ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಮುಂದೆ ವರದಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೋಕಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ರೆಗ್ಯುಲರ್‌ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಇಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ರಿವೈಸ್ ಇರಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತುಗ್ಗು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ there by they are going to prove the bonafides of their contention. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್‌ನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದುದು. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಸರ್ವಿಸ್‌ಮೆನ್ ಅಂದರೆ ಓಲ್ಡ್ ಪೆನ್‌ಷನರ್ಸ್, ಪೊಲೀಸಕಲ್ ಪೆನ್‌ಷನರ್ಸ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಒಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಪೊಲೀಸಕಲ್ ಪೆನ್‌ಷನರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಬಾಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ 15 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರೂ ಕೂಡ ಪೆನ್‌ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರುವವರೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸಕಲ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದೇ

(ಶ್ರೀ. ಕೆ. ನಿದ್ಧಯ್ಯ)

ಹೋದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಪರ್‌ನ್ಯೂಮರಿ ಪೋಸ್ಟು ಇದೆ. ರೀ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಮನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟ ರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡುವುದೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯ ವಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಬಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಆಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊತನಾಡಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದುವರೆಗೂ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೊನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಾರ್ವಾರ್ಥ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ, ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಏನು ಬುದ್ಧಿ ಮೂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಹೊರೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಬೆವರನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಏನು ತೆರಿಗೆಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಭಾಗ ಹಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 10-15 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಬಾಬಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಣ ಹೋದರೆ ಆ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಬರ್ಚಾಗಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಭೀಕರ ಹಿಡಿತ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಪು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. "ಅಜ್ಜಿ ನೂಲುವುದಲ್ಲಾ ಮೊಮ್ಮೊಗನ ಉಪದಾರಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೋಯಿತು" ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏನಾದರೊಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಒಪ್ಪಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಪರಿಣಿ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಉತ್ಪಾದನಾಪ್ರದ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಆಗಬಾರದ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಿಸ್ಟಮ್‌ವಾದದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 15-20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಈಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೇ ಸರಿಯಾದ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

11-00 A. M.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ವೆ ರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು 6 ತಿಂಗಳು ಹೊಲ ಉಳಬೇಕು, ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕಾನ್ ವೆಂಟ್ ಸೆಷಿಯಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟೊಮ್ಮೆ ಓದಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ)

ಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು. ನೋಟ್ ಹಾಕುವುದು, ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರಿಗೆ ಕ್ವೆರಿ ಹಾಕುವುದು ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ದೇಶ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೈತ ವರ್ಗ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್ ಓದಿ ಸೌಪ್ವತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ವಿಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಯೋಗ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಬರೆಯುವ, ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಜನ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೈಸೂರು ಸರ್ವಿಸಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅವರ ಮರ್ಜಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಎಂದು. ಮನುಷ್ಯನು ಬರೆದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ, ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅಂಕಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಡಿಸ್‌ಕ್ವಾಲಿಫೈ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಯಾವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಹುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲೋ ಬೆಳೆದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೆಂಟರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ವಾರದ ಅನ್ನ ಊಟವಾಡಿ ಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್ ಸ್ಟೆನಿಯಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೂಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಮಾಡ ಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ ದವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಅಂತಹ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ ಜನರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಗಳು ಯೋಗ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕಳೆಗೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ 5—10 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಅದನ್ನು ಅವನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹಿತವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿ, ವಿವೇಕ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ತಂದವರಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಸರಕ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಅಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಿನವರವರೆಗೂ ಒಳ್ಳೆ ಯವರು ಇರಬೇಕು. ಅಂತಹವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ 2—3 ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ. ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸರ್ವಿಸ್ ಬೇಡ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ನಿಸ್ಪೃಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 18 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದು ಇದು ಕೆಲವೇ ಮಂತ್ರಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ)

ಗಳ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರ ಫ್ಯಾಮಿಲೀಸ್ ಅವರ ಮನೆಗೇ ನೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೀರಾ ಬಡವರಾದವರ ಮನೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತೀರಾ ಬಡವರಾದವರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬರುವಂಥ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಸಕರು ಯಾರು ಅನುಕೂಲಿಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರೇ ಮುಂದುವರಿದಂಥ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಅವರಲ್ಲಿ ಡಿವೈಡ್ ಮಾಡಿ ಇನ್‌ಕಮ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಮೂನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹರಿಜನರಿಗೇ ಅಷ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :—ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗದ ಜನ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿಸಿ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೊನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದಾದರೆ ಬಡ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾನ್‌ಸೆಲೆಲ್ಲಾ ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್ ಓದಿಕೊಂಡು ಬರುವವರನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮೊತ ನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಮೊಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಮೊನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್‌ಜೈಸ್ಟ್ ಚೆಕಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರಪಾಪನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೈಯೆತ್ತಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri NAZEER AHMED SIDDIQUI (Raichur): Madam Speaker, after more than quarter of a century of Independence, Police today continues to be as anti-people, as it was before Independence, if not more anti-people. This I say with lot of pain. I would like to quote the words of a Chief Justice, who said, "In the history of crimes, the largest crimes were committed by the Police". In almost all the States of India, the way the Police have been treating ordinary innocent citizens, the mental attitude that they have, is most deplorable. We have numerous strikes where how brutally Police beat the workers. In students' strikes we have seen how Police used to drag those students.

I have seen it with my own eyes before Carlton House when the Governor was ruling this State. Actually the Police caught the legs of the boy and dragged him. They actually dragged him to the Police Van. Even in the Hostel some of the boys belonging to opposite camp were actually beaten up. Madam Speaker, I am not worried about the practice of corruption. Corruption is there in almost all Departments. We do not grudge the Police Officers making money. But the question of the Police behaviour in maintaining law and order is important.

SRI M. S. KRISHNAN:- The Hon. Member says 'we do not grudge the Police Officers making money. Does he encourage?'

SRI NAZEER AHMED SIDDIQUI:- We can tolerate it. But we cannot tolerate the indecent behaviour of these people. Party may come and go out of power. Whatever party may come to power, they must see that the Police behaves properly. Everybody knows how much money they make. A Police Officer makes his living out of money coming from gambling particularly Mutka gambling. Sitting at home he gets money. You have not fought this menace. They are indirectly supporting this gambling. They are the main cause for ruination of sons of

(Sri Nazeer Ahmed Siddiqui)

the people. We have seen in gambling that some of the people participating are being protected by the Police. If we want the Police help to stop this gambling, Police want the gambling to continue otherwise their clientele will fall down and their income will come to an end. The vested interests want to continue this anti-social crime. When these people become powerful they develop political influence also. They can even book the honest officers and destroy their moral integrity. In our area Sri Madhava Rao was an honest man against whom a whispering campaign was started by the Political workers. They almost succeeded in achieving their ends. Even after 20 years of independence, we have come to this level so far as the Police administration is concerned. You may be remembering when Haji Masthan Sab was arrested, 2 D. S. Ps. were in hand in glove. They were assisting him. You can imagine the position and how these Police Officers behave with smugglers and black-marketeers. You can also imagine how these people treat the ordinary people who cannot afford to pay anything to them. The Government must think a way out for this menace. Of-course it is a problem to eliminate such corrupt Officers. We cannot remove them. There may be so many difficulties in the way. But any way this problem should be solved, and these Police people should behave properly. The Government must see that Police should always keep morale and see they behave properly. We have seen in Bangalore when the Test Cricket Match was held that a Police Officer asked the Constables to keep the crowd cleared, they immediately brandished their lathies and began to beat the crowd. Their attitude was intolerable. Their attitude towards the smugglers and black-marketeers was generous, but not towards the general public, specially the poorer classes. Time may come that even the Government may not be able to take any action against them because they may become so powerful. With these words I conclude. Thank you.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).--ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮೂನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಖಾತೆಗಳ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗೌರ್ನರ್‌ರವರ ಹುದ್ದೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಗೌರ್ನರ್‌ರವರು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಹುದ್ದೆ ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ ಪತನವಾದಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪತಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿತು ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೌರ್ನರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಗೌರ್ನರ್ ಹುದ್ದೆ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೌರ್ನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅದೇನು ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಖವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೈಭವದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ 450 ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೌರ್ನರ್ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇವಲ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ 1800 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆಯೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಿತ ವ್ಯಯದಿಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕ ಸೇವಾ ಅಯೋಗದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೂನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಎಂದರೆ ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅನಿವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗ ಇದೆ ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮೋಣಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ 2000 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು 2250 ರೂಪಾಯಿ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 1500 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. 1750 ರೂಪಾಯಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಕೆಲವು ಲಂಚದ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು: ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀದಿ ಮೂತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಲೋಪದೋಷ ಇದ್ದರೆ, ಖಚಿತಪಡಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ವಿನಹ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲಘುವಾಗಿ ಮೂತ ನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದರೆ, ಶ್ರೀಮೂನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಲಘುರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ದಕ್ಷರಾದ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳು ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಐ. ಎಫ್. ಎಸ್. ಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದವರೂ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂಡಿ, ಆ ರೀತಿ ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿರ ವ ಅನೇಕ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾದರೆ, ಸಪ್ಲೆಂಡ್ ಸೆಲ್ಲರವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೃಹ ಖಾತೆಗೆ ಒಂದು ಅಡಿಪನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಪ್ಪು ಎಂದೆಯೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾನು ಸಹ ಲೇಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಒಂದು ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆ ಕಛೇರಿಯವರು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜ್‌ಪೀಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾರ್ಜ್‌ಪೀಟ್ ಕಾಪಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರವಣ್ಣಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಾರ್ಜ್‌ಪೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆತ ಏನೇನೋ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕಛೇರಿಗೂ ಏರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಗುಮಾಸ್ತರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಬರೆಸುವುದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಹೆಡ್-ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರವರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಲ್ಲಯೇ ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿ. ಒ. ಡಿ. ಎಂಬ ಕೇಡರ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ. ಈಗ ಅಕೇಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳದ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಸ್ಥಳದ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಿ. ಒ. ಡಿ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೆವೆಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವುಕಡೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನ ಕಛೇರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ಈಗ ಹಾಸನ

(ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಟಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರ ಶಿಫಾರಸ್ ಬಂದಿದೆ ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ; ಹಿಂದೆ ಏನು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೆಲ್‌ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈ ಒಂದು ಫೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನು ಫೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಂಧೆ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಈ ಸ್ಕ್ವಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ವಿನಿದ್ಧಾರೆ, ಅವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಸರು ಸಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಾಕಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಸನಾರ್ ಎಂಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನವಿದೆಯೆಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಫಿರ್ಮಾದು ಕೊಟ್ಟವರ ಪೈಕಿ ಬೇರೆಯವರ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲೆ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ವೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅಂದು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆ ಕೇಸನ್ನು ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಹಸನಾರ್ ಎಂಬುವವನನ್ನು ಹೊಡೆದು

ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ಸತ್ತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಬ್ಯೂಟರ್ ಮರ್ದರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಒದರ ಒಂದು ವಿಫಲವಾಗಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನು ಚೋನ್-ಆಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ Sri Bapu Rao Patil (Aurad) (*Spoke in Hindi*)

11-30 A.M.

‡ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ (ಹುಲಸೂರು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಒಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ, ನಾವು ದೇಶಕ್ಕಾಗಲೀ, ಜನರಿಗಾಗಲೀ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ, ಒಡವರ ಕಷ್ಟ ಬಹುಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಆ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ : ದಯವಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮ ಅವುದಯ್ಯ ; ದಯವೇ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ; ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವ ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವೇಶ್ವರರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಹೋದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರ ಮನಸ್ಸು, ಅವರ ವಿಚಾರ-ಈ ಎಲ್ಲಾವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಸವೇಶ್ವರರಾಗಿ ಬಂದರೇನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲೂಕು ಲೆವಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಬಡವರ ಕಷ್ಟ ಏನು, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು; ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅವರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರ್)

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೆ; ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ, ದೊಗಲಾಗುಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಸಾದ ಅಜ್ಜಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರಿನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಆ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರು ಬಹಳ ನೊಂದುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಇಂಥಾವರನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗರ್ಥವಾಯಿತು; ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ತ್ರಾಸಗಳು ಇರಬಹುದು; ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ; ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಶಾಸಕರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಕೆಲವು ಸಲ ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ತಾವು ಕರೆದು, ಏತಕ್ಕೆ ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ; ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಿದರೆ, ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಮಾಡುವ ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಜನಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಬಿದರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಬಿಜಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಸಕಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ, ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು, ದನಗಳು ಮೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ; ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಸರಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸ್ಪೀರಿಯಸ್ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲದಲ್ಲ ಬಳಲಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಬೀಜಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸರಕಾರದವರು, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಬಡವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹುಕಾರರ ಬಳಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಧಾನ್ಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ಬೆಳೆ ಬಂದ ನಂತರ ಆ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಎರಡು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಧಾನ್ಯ

ವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರು, ಅದನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆವು ಉದ್ದುದ್ದ ಬೆಳೆದವು ಆದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಳೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ಮೊದಲೇ ಒರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ, ಇದರಿಂದ, ಹುಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಒರೆ ಎಳದಂತಾಯಿತು ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ನಡೆದಿದೆ ಆ ರಿಕವರಿ ಎಷ್ಟು ನಿರೀಯಸ್ವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದಲಾದರೂ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಇನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿ ಈಗ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ :—ಹೇಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು ? ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ :—ಈಗ ಎರಡನೇ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗಲ್ಲುಗ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯಿಂದ ಲಿಸ್ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಲಿಸ್ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗಲ್ಲುಗ್ಗ ಮತ್ತು ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರ್)

ಇಂಟರ್ ವ್ಯೂ ನಡೆಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುವಂತ ಹುಡುಗರು ಓದಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಹುಡುಗರಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಬಹಳ ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಇರುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಅಲ್ಲದ ನಾಳೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಔಟ್ ಮಾಡುವುದು ಉಂಟು. ಇದರಿಂದ ಇವರು ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಡವರು ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೂರದಿಂದ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಬರುವವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದು ಏನಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಆ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮರ್ಡರ್ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮರ್ಡರ್ ಆದಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಫಾರ್ಮ್ಯಾಲಿಟೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಕಾಲು ಕಡಿದಿರುವುದು ಉಂಟು, ಅನೇಕ ಜನರು ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ಮರ್ಡರ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಆಗುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಫಾರ್ಮ್ಯಾಲಿಟೀಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕ್ರಿಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಲ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮರ್ಡರ್ ಆಯಿತು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ನನಗುಂದಿ ಎಂಬುವವರು ಅದನ್ನು ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು

ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೀರಾ. ತಮಗೆ ಯಾರು ಕ್ಷಮೆ ವರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಂತೆ ತಮ್ಮ ಒಳಿ ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಂಬಬಾರದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಈಗ ಲಂಬಾಣ ಜನರಿಗೆ ಯಾರು ಕೇಳುವವರಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮೊನ್ನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ: ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಮೊತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮೊತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೂ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೊತನಾಡುವ ವಿಷಯ ಇದ್ದರೂ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಮೊತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಜೀರ್ ಅಹಮದ್ ಸಿದ್ದಿಕಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು- ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಫೋಲೀಸರ ಮನೋಭಾವ ಇನ್ನು ಹಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇಂತಹವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿ, ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ದರ್ಜೆಯ ಬದಲವರ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀಮಂತ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಬಾಕ್ಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟರ್ಸ್ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸತ್ಯನಂಗತಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರ ವಷ್ಟು ಲಂಚ, ಮಾಮೂಲಿ, ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟ್ ಆಗಿದೆ ಈ ತರಹ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈಗ 5 ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1. ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯಂ, 2. ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, 3. ಉಪ್ಪಾರಪೇಟೆ 4. ಯಶವಂತಪುರ, 5. ನಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್. ಈ ಐದು ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಮಾಮೂಲು ತಿಂಗಳಿಗೆ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು ಪೂಜೆ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಅವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಹೇಳ ಬಲ್ಲೆ ಬೇರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಲಾರಿ ಓಡಾಟ ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಹನಗಳ ಓಡಾಟ ಇರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಂಗೇರಿಗೆಟ್, ಉಪ್ಪಾರ ಪೇಟೆ, ನಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಈ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ವಾಪ್ಪಿಯೊಳಗೆ ಆನ್‌ಲೈಕ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟಿಗಳು ಇವೆ' ಸುಮಾರು 30-36 ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. 20-22 ವೇಶ್ಯಾಗೃಹಗಳು ಇವೆ. ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹೋಟಲುಗಳು, ಸಿನೆಮಾ ವಂದಿರಗಳು 20-25 ಇರಬಹುದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮಾಮೂಲಿತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸರ್ವ್‌ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ ರುಗಳು ತನಿಖೆಯಾಗಿದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ ರುಗಳು, ಸರ್ವ್‌ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ ರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಸ್ಪೇಷನ್ ನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಪೇಷನ್ ಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ವಿನಹ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾರೋ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರು ಸರ್ಪ್ರೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪದ್ಮ ಸೋಷಿಯಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಪಾಪುಲರ್ ರಿಕ್ರಿಯೇಷನಲ್ ಸೆಂಟರ್, ಉಪ್ಪಾರಹೇಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎದುರಿಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2,000-3,000 ರೂಪಾಯಿ ವಹಿವಾಟು ದಿನಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪದ್ಮ ಸೋಷಿಯಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರು ಒಂದು ಫಂಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಈ ಫಂಕ್ಷನ್ ಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜನ ಯಾರು ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು, ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಸಾಹೇಬರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಪಾಪುಲರ್ ರಿಕ್ರಿಯೇಷನಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಗೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಪೋಟೋ ಇದೆ. ಆ ಪೋಟೋನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಒಡೆಯನ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಅವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಅವರು ಕುಸ್ತಿ ಪೈಲ್ವಾನರು. ತಾವೂ ಪೈಲ್ವಾನರ ತರಹ ಇದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿರಬಹುದು, ಯಾವ ತರದೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಪೊಲೀಸರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಅದು ಬಹಳ ಇಂಟರೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಸನ್ ಆಫ್ ಇಮ್ಮೂರಲ್. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಯಾವ ರೀತಿ

ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇದ್ದರು. ಅವರು ಹುಡುಗಿಯರ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದರೆ, 5 ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್, ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಪ್ರೆತನ್ ಆಫ್ ಇಮ್ಯಾರಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅವರು ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಹೀಗಿಗೇ ಎಂದು ಓದುತ್ತಾನೆ ಆಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮುಖ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಕೈನಲ್ಲೂ ಹೀಗಿಗೇ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು 10-20 ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇನ್ನೊಂದು ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರಂ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ವಿಧವಾನ್ 4 ಜನ ಪೊಲೀಸರು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡಿ 4 ಜನ ಮೈಕಾವುಕ್ತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಜನ ಯಾರು ಎಂದರೆ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ ಇದ್ದರು. ಅದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಂತರ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಎ.ಸಿ.ಪಿ. ಬಂದರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿದರು. ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವಾಗ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಯಿಂದ ಫೋನ್ ಬಂತು. ಹಾಲಿ ಇರುವ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಇಂದಲೋ ಏನೋ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ವಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬರಿಂದ "ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ" ಎಂದು ಫೋನ್ ಬಂತು. ಎ.ಸಿ.ಪಿ. ಕೇಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಇಬ್ಬರು ಸೂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನ ಬಂದರು. ಆಗ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಬಾತ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಸೂಟು ಧಾರಿ "Who is that idiot of a Police Inspector who has arrested these people Why did you arrest them, you must release them" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಪೊಲೀಸನವಂಗೆ ಗಾಬರಿ ಯಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಎ.ಸಿ.ಪಿ. ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸೂಟು ಧಾರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದು ಗದರಿಸಿದರು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದ್ದವರು ಇವರು ಫನ್ ಕಾನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಪೊಲೀಸ್ ಹಾಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಲಾಮು ಮಾಡಿದ. ಅದು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತನಕ, ಕಮಿಷನವರ ತನಕ ಹೋಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಇದು ಯಾವಾಗ ನಡೆದದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಸತ್ಯವಾದ ಮುಖ ನೋಡಿ ತಲೆಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇನು, ತಲೆಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ :—ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಪ ಮುಂಗೂಸಿ ಕಾಳಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಗೂಸಿ ಘಟನಾರ್ಪವನ್ನು ರೇಗಿಸಿ ನುಸು ಮಾಡಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮುಂಗೂಸಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ರೇಗಿಸಿ ರೇಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನುಸು ಮಾಡಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತನಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಕೆಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಲಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಮೇನ್‌ಟೈನ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು, ಎಂ. ಪಿ. ಗಳನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಣವನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಹೋಗಬೇಕು, ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ವ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ 5-6 ರಿನ್ಸ್ ವಾಚ್‌ಗಳು ಕೆಳುವು ಆಗಿರುತ್ತವೆಂದು ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನದು ಒಂದು ವಾಚ್ ಹೋಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಮ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಓಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಓಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು, ನಾವೇನಾದರೂ ಹೋದಾಗ ರೂಮ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕುವುದು ಎಂದು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೇನೇ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ರೂಮ್‌ಮೇಟ್ ಶ್ರೀ ಬಣಕಾರ್‌ರವರು ವಾಚನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳುಹೊದಿದವನನ್ನು ನಾವೇ ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟೆವು. ನಾವು ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ವಾಚ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪೊಲೀಸ್‌ರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕಳೆದು ಹೋದವನು ಮಾವಾಡಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ನಾವು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮನ್ನೇ ಐ. ಸಾ ಕ್ಯಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ 5, 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸಾವೂನಗಳು ವಾಪಾಸ್ ಬಂದಿತು.

(ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಡ್ರೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದಂತದ್ದು. ಯಾರು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಯಾರು ಕಾಬಾಯ್, ಯಾರು ಗೂರ್ಕಾ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರ ಉಡುಪನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತೇನೆ. ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸು ಸ್ವೇಚ್ಛವನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿತೋ ಅದನ್ನು ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರ ಗವನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಎಡಗಡೆ ಒಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ, ಬಲಗಡೆ ಒಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಗುಬ್ಬಿ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ವೇಚ್ಛ ನಿಂದ ಗುಬ್ಬಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛಗೆ ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೆ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರ ಗುಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೂನಿ ಮತ್ತೊಂದು ಏನಾದರೂ ಅದರ ಹದಿನೈದು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬೊಳ್ಳೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಬ್ಬಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ 6, 7 ಮೈಲಿ ಸತತ ಆಯಾಯಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಸೇರುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರವೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಪ್‌ಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. 'They are forced by corruption.' ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಪರ್ಫಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 50 ನಿರೀಟಸ್ ಇರುವ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ 30 40 ಸ್ಕಾಂಡಿಂಗ್ ಇರುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕ್ಲಾಸ್ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಐದಾರು ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳು ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಯೂ ಇದ್ದೇನೆ, ನೋಡಿಯೂ ಇದ್ದೇನೆ ಇಂಮುನೊರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಮತ್ತು ಮೊರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಮೊರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

ವಾಗಿದೆ. ಅಪು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವ ದಿಲ್ಲ. ಆಗದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಇಮ್‌ಮೂರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಓವರ್ ಲೋಡ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಜೂಜು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಾವು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ನಿಮಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಒಂದೊಂದು ಕಬ್ಬಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಮ್ ಮೂರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್‌ನಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಸ್ ಓವರ್ ಲೋಡ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರುವರೆ ಸಾವಿರದಂತೆ ರೋಲ್ ಸಂಬಳದಂತೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೊಲೀಸರ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಕರಪ್‌ಷನ್‌ಗೆ ಲಿಮಿಟ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ಸ್ ದೊಡ್ಡವರ ಆಗಲೇ ಚಿಕ್ಕವರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜೆ. ಫಿಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರಪ್‌ಷನ್ ವಿಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಕಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೋಡ್ ಅಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಬದಲು ಕೋಡ್ ಅಫ್ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತದೆ ರಾಜರೋಷವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಪೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೊರದರೆ, 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗೆ ಲಾಭವಾದರೆ, ಇನ್ನು ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಅದ್ದರಿಂದ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ನಿಂತರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೂ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ; ಆಫೀಸರಿಗೂ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೋಡ್ ಅಫ್ ಕರಪ್‌ಷನ್ ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಬ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಲಬ್ ನಡೆಸ ತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀಸ್ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ, ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಜೂಜು, ವ್ಯಾಜಾರ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ? ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಮ್‌ಮೂರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬಗ್ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಏಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಲೋಕಲ್ಯೆಸ್ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೂ ಬಾರದು, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಡೆದಂತೆ ನಡೆಯತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರಿ, ಈ ಇಮಾಮಾರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಲ್ಯೆಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆ, ಆದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಆಶಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದ ಒಂದು ಮಹತ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ, ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ದವರು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲರಾಗಿರಬಹುದು, ಅದು ಯಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಾದಿಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಉಪ ಪತ್ನಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 4, 5 ದಿವಸ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಆಗುವ ಬದಲು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗೆ. ಆಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವನಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಶಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ನಿರ್ಬಂಧನವಿದೆ, ಇತ್ತ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಇದರೂ ಈಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಗಣಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಸವಾಡ ಪದವಿಂತ ಗಂಧದ ಬೊತೆಯಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಾಡುವುದು ಲೇಸೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ವಂದಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. “ಫೋರ್‌ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ” ಎಂದ ಕೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ

ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. “ ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಹೊನ್ನ ಶೂಲಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರು ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವೇಲೆ ಇದು ದೇವರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇವರಾಜ್ಯ ಅವರ ಅವರ ರಾಜ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಆಗಬಹುದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬಹುದು, ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದನಂತರ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಭಯವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದಂಥ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ನಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗಲ್ಲಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದುದರಿಂದ ಇದು ದೇವರಾಜ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖದ ಸುಪ್ಪತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದ ದೇವರಾಜ್ಯ. ಇವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪೊಲೀಸ್ ಕನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ 20, 30, 40 ಕೇಜಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ದಪ್ಪ ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬೇಕು ಎಂದು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಘೋಷಣೆಯವರು 3 ಕಾಸು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ದೇವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿ ಜನರು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇತರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೇಳತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಂತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ಕಂತುಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಏನು ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕೇಳದೆಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗೆ 56 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದೂ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ 26 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸುರುತ್ತಾ ಇರುವ ಬೆಲೆಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವೇತನ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೇತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಮಾನತೆ ಇದೆಯೋ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಏನು? ಏನೋ ಬೇರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಿದೆಯೋ, ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಜನ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು 7-1-75ರಿಂದ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ —ಅವರು ಕಚ್ಚದೇ ಇದ್ದರೂ ಬುಸುಗುಡುವ ಮನೋಭಾವ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮನೋಭಾವ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅವರು ಬಂದ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅಸಹಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಅವರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿ ಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮೂಗಿ ಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಬರೇ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗಾರ್ಡ್ ಹುದ್ದೆ ಬೇಡ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತನ್ನಿ, ಗಾರ್ಡ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಂವಿ ಧಾನ 30—40 ಸಾರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ. ಗಾರ್ಡ್ ಹುದ್ದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ನಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲವೇ? ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಂದ ಕಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ? ಗಾರ್ಡ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ

ವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಜೈಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಂದವನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಲವೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅದರೂ ಪನ ಪ್ಯಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಯಾಳೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಯಾಳೂ ಕಾರಣವಿಂದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಅವರು ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾವು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :- 60-70 ಸಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ನಿತ್ಯ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರೂಮಿನ ಎದುರುಗಡೆ ನಿಂತು ಕೊಂಡರೆ ಕಾಣುವುದೇ ಅವರು. ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡೆ ಕೋಣೆ ನನ್ನದು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ, ಬೊತೆಗೆ ಅವರ ಮೋಟು ಚಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅವರಿಗೂ ಡ್ರೆಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂನ ಬಾಗಿರಪ್ಪ ನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೈಶಿಪ್ಪ ಏನು ಎಂದರೆ ಸಮರ್ಥರಾದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು, ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ, ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು. ಒಳ್ಳೆಯ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಯಾರು ಒನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಚಕ್ರ ಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಸಂತೋಷ. ಅದಷ್ಟು ಲಂಚೋರರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟರನ್ನು ದುಷ್ಕರನ್ನು ಹಾಕಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇವಲೋಕದ ಅನುಭವ ಹಾಕಿ ಜನಗಳು ತಮಗೆ ಬೀದಿಗೆ ಕಳಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಿಯಾಗಿ ಎದುರು ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ 15 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಒಟ್ಟಿನ ಸಾರಾಂಶ ಏನು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಅದು ಏನು ಎಂದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಚೀಲ್ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆಸಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ, ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟೀಕೆಗಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದು, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು, ಈ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ದಕ್ಷತೆ, ಅದರ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಹೋದರೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೂತಿನ ಸಾರಾಂಶದಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸಾರಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ನಾವು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಟೀಕೆಗಳು, ಕೇವಲ ಟೀಕೆಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದವನು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಖಾತೆಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಾನು

ಈಗ ಮೂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಬಾತೆಯಾಗಿ, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಯುವಕರು ದಕ್ಷರು ಅದಂತಹ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದೇನೆ, ಆ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂತ ಹೊರೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸ್ ವಿಭಾಗವನ್ನು ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿದಲ್ಲಾ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಿಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ಇಲಾಖೆ ಒಟ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೇ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅದರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದವನು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸೂತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಆಡಳಿತ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸದ ಹೊರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇರುವ ಹಾಗೆ 1954-55ನೇ ಇಸವಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಅದ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ 25 ಕೋಟಿಯಿಂದ 450 ಕೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದುದರ ಬೊತೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಕಾರ್ಯದ ಹೊರೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯಿತು ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ, ನಾವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಹಣ, ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

12:10 P.M.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಖಣವನ್ನು ಈ ಆಡಳಿತದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ)

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 0.5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 14 ಜನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ, ಅಡಿಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು 4 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು 7 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು 41 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಡರ್-ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು 81 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದು ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೂ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವವರೆಗೂ ಸಹ ಇವರು ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶಾಸನಸಭೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಕಾಲದ ಮಿತಿ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಎಷ್ಟು ವೇಳೆಯಾದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾನ್-ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರೆದರೂ ಸಹ ಇವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಟೈಮ್ ವ್ಯಾಸರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ತಾವೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಲೀ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೇಲಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಸಾಮಾಹಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇದು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೆಲಸ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ

ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಲಾಸ್ 3 ನೌಕರರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಕೆಲಸದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಆಟಲ್‌ಬೀ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಹ ಒಂದು; ಮತ್ತು ಮೊನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಅವರ ವರದಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಇದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಏಷೆ ಪು ನೌಕರರಬೇಕು, ನೋಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಏಕ್ಸ್-ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಈಗ ನಾವು ಏನು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ, ಸರ್ವಿಸ್ ಅಂದರೆ ಏನು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಪಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮೊನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಸಹ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಮೂತ್ರ ಅವರು ಹಾಜರಿರಬೇಕು, ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಹಾಜರಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಜರಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸೆ)

ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಅವರ ಕೆಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾರಣವಿದೇ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆ ಕಮಿಷಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣಗಳು ಇದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು, ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅವರು ದಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯರೂ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಪ್ರೊಮೋಷನ್ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಇದೆ ಅದನ್ನು 50 : 50 ಎಂಬುದಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಾರದು; ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಖೈರಾದ 10 ಶೇಕಡಾ ನವನ್ನು ಅವರು ಕಳುಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಐ ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 157 ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ 81 ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಗಮನ ಇತಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವವರನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಕನ್ನಡ ಬಾರದೇ ಇರುವವರು; ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಈಗ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಮಿಳು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಕನ್ನಡದವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ—ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಏಂದಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇವರೂ ಏಂದಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಬೇಕಾದದ್ದೇ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಳಗಿನ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೆ ಮರೆತುಹೋಗಿತ್ತು. ನಾವು ಒಂದ ವೇಲೆ, ಅದನ್ನು ರಿವೈವ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು; ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು; ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವ ರೀತಿ ವಿರ್ಪಾಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಷಯ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಾಸ್ತವಾಂಶದ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲಾಗತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾಗತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು, ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾಗತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್, ತಕಾವಿ ಸಾಲ - ಇನ್ನೂ ವಿಭವಿಧ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ)

ವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ 1972ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಜನರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಗಿದ್ದರೂ, ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ, ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತು ಕೈಗೆತ್ತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ, ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ತೋರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಹೋದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾರಿಣ್ಯ ತೋರಿಸಲೇಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳತೆಗೋಲನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಳಿಯುವುದಾದರೆ, ಅದು ಉಚಿತವಾಗಲಾರದು, ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ, ಕಡಾಯವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ - ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಿ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ :- ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ವಸೂಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಎಂದರೆ; ನಾನು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದರು, ಇಷ್ಟು ಹಂಚಿಯೊಡನೆ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸೂವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ, ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವನ:ಪ್ಪ, ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ವನ:ಪ್ಪ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಅಥವಾ ಯಾರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಗೊಂಡಿವೆ ಅವರ ಸಂಬಂಧೀಕರುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಹಂಚಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಓಗಿಗೆ ಹೆದರಿಸುವ ಜನ ಯಾರೆಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ದೊಡ್ಡ ವನ:ಪ್ಪರು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರು, ನಾಳೆ ಎಂ ಎಲ್. ಎ. ಗಳಾಗಿ ಬರುವವರು. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ ಗಳ ನೆಂಟರು, ಅಳಿಯಂದಿರು ಕೆಲಸ ಕೇಳತಕ್ಕವರು-ಇವರುಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲ ಈಗ ಇಲ್ಲ.

ಬಿದರ ಜಿಲ್ಲೆಯರಾದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ ವ:ಕೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಯಾರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಯಾರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದು, ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡಾದರೆ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವ ಎಕ್ಸ್.ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳ ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದೋ ಅವರದೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಮೊದಲು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬಡವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೊಟ್ಟದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟೇಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಡವರೇ ಮೊದಲು ಕೊಡುವುದು ಆದುದರಿಂದ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಮೂನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು ಎಂದರೆ, ಆಡಳಿತ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ನಾವು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ, ಸಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಬಕಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈಗ ಏನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಎಂ. ಪಿ. ಯಾಗಿರಲಿ, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿರಲಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಆಗ ನಾವು ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬಿಗೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಹುತಃ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗಬಹುದೇ ಎಂಬುದು, ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುವುದಾಗಲಿ, ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದರೆ, ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಇನುಮು ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಕಂಪನಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಮೂನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇತ್ತು. ನೀವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದುಬಿಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಹೆಸರು ಒಂದು ಜೋಡೆತ್ತು, ಒಂದು ಹಸುಕರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :— ಈಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಮೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ಯಾದಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಲವರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮೊಡುವುದು ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮೊತು ಇದೆ ಆದರೆ 4 ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗಳು ಒತ್ತಾಯ ಇಲ್ಲದೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಲಾರೆ. ಇದ್ದುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :—ಅರಸೀಕೆರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ 48 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗವಾದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಅದು 48 ಇರಬಹುದು 25 ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊಡಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :—ಹಿಂದೆ ಮೊದಿದ್ದು ತಪ್ಪೇ, ಆ ರೀತಿ ಮೊಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :— ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ನನಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ದೆಚ್ಚು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು

ಮೂಲ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು, ಕ್ಲಾಸ್ ಎರಡು ಏನು ಅಫೀಸರ್ ಇದ್ದಾರೆ ಇದು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಕರಿಗೆ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ 1962ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ 1972ನೇ ಇಸವಿಯ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ನಾವಾದರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಈ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು 1972ರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಜನರಿಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ದೂರು, ಇದಕ್ಕೆ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೂ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಮತ್ತೊಂದು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪಾಲು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಇದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 1972ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು, ಕ್ಲಾಸ್ ಎರಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜನರು ಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 50 ಜನರನ್ನು ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು 15 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅನುಪಾತ ಯೋಜನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಲೋಪ ಇರಬಾರದು, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಅಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆದಂಥ ಜನರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆದವರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಆದಮೇಲೆ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ,

(ಶ್ರೀಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ)

ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಲೋಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆವಿಷನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷರು, ಹೆಚ್ಚು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದದ್ದೇ ಇವೊತ್ತು ತಾಲೋಕುಮಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಟೀಕೆಗೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಈ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಕ್ಷಣಲಿಂಗ್ ಅವರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟಿಂಗ್ ಯಾರು ತಕ್ಷಣಲಿಂಗ್ ರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ನಿಂದ ತಕ್ಷಣಲಿಂಗ್ ಆಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ತರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದನಂತರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ವಿವರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಆಡಳಿತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಾಲೋಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಮುಖಂಡರ ಸಹಾಯ ಕೂಡ ತಂಬಾ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ, ಅದರ ಕಡೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ತಾಲೋಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡತ್ವ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ ಅಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಕೆಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಟ್ಟ ತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಅವರ ಕಡೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಎಂತಹ ಕೆಟ್ಟವನಾದರೂ, ಲಂಚಕೋರನಾದರೂ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹೆದರುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಾರ ಎಂದು ಸದರ ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಇರುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲ ಆ ಮುಖಂಡತ್ವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಕೆಟ್ಟವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪಾತಾಪರಣ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ, ಆಡಳಿತ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ. ಅಲ್ಲ, ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯದ ಚಿತ್ರ ಏನು ಎಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಮುಖಂಡತ್ವ ಏನಿದೆ ಅದು ಕೇವಲ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಎಂದು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ಜನತೆಯ ಮುಖಂಡತ್ವ ವಹಿಸಿದವರು ತಾಲೋಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಫೋಲೋಸಿನವರು ಯೂರನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು

ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನು ಕಂಚೆಬೇಕಾದಾಗ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಲಂಚ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು? ನಾನು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಲಂಚ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮೂರೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಂತ ಲಂಚ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇಂಥಾ ರಾಮಬಾಣವನ್ನು ಇವರು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಲಂಚ ಕೊಡುವವನು ಒಬ್ಬ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಬ್ಬ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಲಂಚ ಕೊಡುವವನಿಗೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಪು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ನೋಡೋಣ. ಲಂಚ ಕೊಡುವವನು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಇನ್ನೂ ಹೆದರಿಸಿಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ತಮಾಷೆಗೆ ಹೇಳಿದರು ಅಂತರೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಥವಾ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

1-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲುನಾಯುಡು :—ರೆಕ್ರೂಟ್ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. 1:4 ರೇಷಿಯೋ ಈಗ ಇದೆ, ಅದನ್ನು 1:10 ಎಂದು ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 1:10 ಮಾಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭಾವನೆ. ಅದು ಇರಲಿ, ನಾನು ಈಗ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಬಹುದು. ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೌಕರಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಬೇವಿನ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಫಲವನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀಜ ಹಾಕುವಾಗಲೇ ಅದರ ಗುಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ರಿಕ್ರೂಟಮೆಂಟ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ 1:10 ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಮತ್ತು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಗೆ ಕೆಲಸ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತದೆ. 6 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸ 2 ವರ್ಷ ಆದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್ ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಅವರ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಡೋಣ. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ 25 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ 5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎಂದು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತಂದಿರುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್, ಸೋಕಾಲ್ಡ್ ಮೇಜರ್ ಕಮ್ಯುನಿಟೀಸ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಕನಾಮಿಕಲಿ ವೀಕ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಇರುವವರು ತಪ್ಪು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮೋಸಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪಡೆಯುವುದರ ಕಡೆ ನಾವು ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ರೇಷಿಯೋ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಷನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಯು. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪೇಪರ್ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ URU:—About U.P. S.C. I cannot say. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಇರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು

SRI D. DEVARAJ URS. I am glad that Sri Deve Gowda has changed his views. ಕೆಲಸ ಒಪ್ಪವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೂರ್ತಾ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಂತರ ಜೈಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದೇ ಅಂತ್ಯ ಏನು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಜೈಲುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿ, ನೀವೆಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಏನು ಪುಣ್ಯ ಇದೆಯೋ ನೋಡೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಜೆಟ್ ತೆಗೆದು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೈನ್ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಖರ್ಚು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ —ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ —ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಭಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಮಡ್ಡೇ ಕೊಟ್ಟ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಟೆಂಟ್ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗಲಾಟೆ ಇದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ)

ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದು ನಡೆಯುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಶುರು ಆದಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ನಮ್ಮ ಜನರೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರೆಜರ್ ಆಫ್ ಇಂಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ತಾವು ಅಂದರೆ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿ ಏನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಕಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅಂತೆಯೇ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಬಂದು ಈ ಹಿಂದೆರಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹಣ ತರಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಿಕಿ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಲಂಚದ ವಿಚಾರ, ಇನ್ನೊಂದು ರೆಡ್ ಟೆಪಿಸಂ ವಿಚಾರ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೋಪವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಲಂಚದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಲಂಚ ಎಂದರೆ ಅನಾಟಮಿ ಆಫ್ ಕರಪ್‌ಷನ್. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಹೋಲ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ, ಅಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಈ ಮೂರು ರಚನೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ ಆದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಳಿಯುವುದು ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಗುಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಯೂರೋಪ್ ಅಥವಾ ಅಮೆರಿಕಾವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಜಾತಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಜಾತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಯುಗ ಯುಗಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣ. ಇದು ಸರಿ, ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದರ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ

ಚೌಕಟ್ಟು ಅಂದರೆ ಪೊಲೀಸಕಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಬಹಳ ವಾಗಿ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಏನು ಎಂದರೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟ್ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಲೈಜಾಫೇರ್ ಎಕನಾಮಿ ಎಂದರೆ freedom of expression, freedom of speech and freedom of right ಇದ್ದ ಹಾಗೆ Freedom of truth, freedom of profession any time and freedom of selling things as you like. ಯಾರು ಏನು ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರಬಹುದು. ಇದು ಲೈಜಾಫೇರ್ ಎಕನಾಮಿಯ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಇದೇ ಸರಿ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಪೊಲೀಸಕಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಮೂರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ. ರೈಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತನ್ನ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಗಲಾಟೆಗಳು ಏಳುತ್ತಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ರಚನೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕರೆಪನ್ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನೋರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇದ್ದು ಮತ್ತು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಕರಪ್ಷನ್. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಟ್ಟ ಕರಪ್ಷನ್ ಎಂದರೆ ಸಮೂಹದ ಮೇಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು ಕ್ಯಾನ್ಸ್. ಇದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕರಪ್ಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮೂಠು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೆರಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಎಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳು ಮಗುವಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಮೈಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಜನಗಳು ನಾವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ತ್ತೇವೆಂದು ಬಂದರೆ ಅದು ಬರೀ ಬಾಯಿಮಾತಿಗೋ ಸ್ವರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ:— ತಾವು ಕಡಿದಾಳೆ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ, ಇಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಹನುವಂತಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್:— ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನೀವು ಯಾವ ಪಾಟಿಯಲ್ಲೇ ಇರಲು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ:— ಅಂತೂ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಶಿಷ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್:— ಅವರು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಎಂದು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರೋ. ನಿಮ್ಮ ಊರಿನವರು ಎಂದು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರೋ ನಿಮ್ಮ ನೆಂಟರು ಎಂದು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರೋ, ಹೇಗಾದರೂ ಇರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಇರಿ. ಅಂತೂ ನೀವು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ; ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೊತನಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಆ ಚಾಕು ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು.

ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾನಾನ್ಸಿಟ್ಟೂಪನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ, ಪೊಸೆಸಿವ್‌ನೆಸ್ ಇಂತಹದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದೆ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾನಾನ್ಸಿಟ್ಟೂಪನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ದೇಶದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಕೊರತು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಾನ್ಸಿ ಇದೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಪೂರ್ತ್ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕರಪ್‌ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ 5 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಇರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ತಾತ್ವಿಕವಾದ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ, ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪಾಪರ್ಟಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಉಪ ನಿಷ್ಪತ್ತು ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದು ಬೇಡ, ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು, ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. ಧರ್ಮ ಚಕ್ರ ಹೋಯಿತು

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ — ಮಹಾಪೀಠದ ಜೈನಚಕ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೂಡ ಅತಿಯಾದ ಹಣವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಕೃತವನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಠಗಳಿಗೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಠದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಅಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಲಂಚ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಆರ್ಥ ? ಅವರು ಬಹಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾವು ಇನ್‌ಸೈನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ, ಫನ್‌ಕ್ಯಾನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎತಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಮಟ್ಟಾ, ಗ್ಯಾಂಬಿಂಗ್ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಜನ ಅಂದರೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಂತೋಷ ನಿಸ್ಸುತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಈಗ ನಿಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಪಿಡಿದು ನಿಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಏನು ಇದೆ ? ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಡ್ಡ್ ಎಕ್‌ಪೆರೀಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ಪೆಕ್ಟಿಟಿಷನ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಪಶುತಿ ದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ರೆವೆಲ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಲೆನಿನ್ ಬಂದ ಕಾಲದಿಂದ ರೆವೆಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರೋಹಿಬಿಷನ್ ಇಂಟ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೆನ್‌ಟಫಿಕ್ ಆಗಿ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ವಾಗಲೀ ಸ್ಟೆನ್‌ಟಫಿಕ್ ಅನಾಲಿಸಿಸ್ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದಿ ದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೊನೆಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದು ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಟೆಂಪರೇನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವ್ಯವಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಡ್ಡ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಶೆ ಇದ್ದರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಡ್ಡ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. These are all small things. What I say is ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವಿನ್ನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಬ್ರೈನನ್ನು ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಬಹುದು. The whole brain of man can be controlled. ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಡೆವೆಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯು ವುದನ್ನು ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕನು ಕುಡಿದು ಬಿದ್ದು ಎಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿ ಕುಡಿದು ಬಿದ್ದು ಎಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I am not trying to misquote or something else. ಮಿಸ್‌ಕೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 5-6 ಗಂಟೆ ವೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡತ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಲಂಚೆ ಹೊಡೆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪನ್ ಆಗಿ ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಲಂಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿ ಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೋಪ ಬರುವುದು ಸಹಜ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಸರಿ, ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ —ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಈಗಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಾಜ, ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮೊತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ? ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮ್ಯಾಟ್ರೆಸ್ಟೀಟ್ ಆಗಿರುವವನು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ನಾಗಿರುವವನು, ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿರುವವನು ಇಂತಹವರು ಸೇರಿ ಲಂಚೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಂಚೆವನ್ನು ಬಿಡಿಸತಕ್ಕವನು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಧೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಲಂಚೆಕೋರ ರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯ ವರೆಗೆ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ?

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI:—Madam speaker, may I seek one clarification? The Hon. Chief Minister has answered this question like a sociologist, not like a Home Minister. How long will this existing social order have we done our best or not? Otherwise, any Government that fails to tackle such problems may take

(Sri Nazir Ahmed Siddiqui)

shelter behind that existing social order and say : We cannot do anything.

SRI D. DEVARAJ URS :—I do say as long as this kind of social order exists, Government has limitation beyond which no Government can do anything. If you consider my Government or your Government is incapable of doing it—it is your opinion-, you are free to hold it.

1.30 P. M.

SRI M. S. KRISHNAN :—The root cause for all this evil particularly by the prostitution is economic. Those who are able to pay they go and those who are unable to pay they do not go.

SRI D. DEVARAJ URS :—What is your solution to this problem? It is acknowledged on all hands that poverty is one of the main reasons for this social evil ; but it is not so with regard to other evils. For instance the Matka gambling and clubs. What has poverty got to do with this kind of gambling. Even rich people participate in this gambling. So far as this particular social evil is concerned, poverty may be the main cause. We are making our efforts to eradicate the poverty. How long will it take to eradicate: is it possible under the present system to eradicate poverty? These are the question put to me. The aim of this Government is to see that poverty is minimised in this country and the difference between poor and the rich, the inequality which exists between different section of the society are removed. That is object with which we are working. We are going to bring down these inequalities. As and when we achieve nearer to these objectives, perhaps we hope that these evils might be prevented.

SRI M. S. KRISHNAN :—It is true that in the present system we cannot eradicate, but atleast serious though

should be given to minimise these evils. For example gambling, as I have already told that in some other States the Police go on raiding 10 times or 12 times and thus make them impossible to carry on their trade. If such a approach is adopted, probably it may be mitigated.

SRI NAZEER AHMED SIDDIQUI :—If raids are conducted regularly, these evils could be minimised if not obliterated.

SRI D. DEVARAJ URS :— I would like Sri Siddiqui to find out which State has completely eradicated these evils. I am sorry I cannot make a comparison between this State and other State. I would like him to enlighten me if he has a knowledge of this comparative study. While I say all these things, it does not mean that I am against eradication. Unless I have gone out of fits, I cannot say that. It is certainly the intention of the Government to eradicate all these evils but while so saying let us not opporportion the entire problem to one set of people who are called the Government servants and that it is because of them everything has gone wrong. That is what I want my Hon. Members to understand. If it is the direct responsibility of the Government officers who are asked to do this job but it is also the indirect responsibility of atleast knowledgeable men in society to see that this objective is achieved and see that they help the officers to achieve this objective.

Many a time I have discussed with some people who have come and told me about these things. Sri Krishnan was bold enough to bring to the notice of this House about the five Police Stations in the City and the way in which they are carrying on administration there. I want the Hon. Members inside this House and outside to come out with these things. I am prepared to take action against the erring Officers.

SRI M. S. KRISHNAN:—To start with, atleast why not the M.LAs, M.Ps and the Ministers, if they are found taking to gambling or going to prostitution, widest publicity is given to their actions? Atleast photographs of such people must be given wide publicity in the Press. Let us consider it as a social evil.

SRI D. DEVARAJ URS:—The Hon. Member is compelling me to speak out things which may not be palatable to others I may inform the Hon. Member that most of the papers do not like to publish these things. It is only the small papers who are prepared to do it for whatever the reasons. When these small papers have done it, do you know what is the fate of these papers? they are either put in the box or beaten. This is my experience. I cannot give you the names of people who have been caught in thousand of cases in smuggling and hoarding and other offences. If we disclose the names of persons, there might be legal complications. If this information is given and if it is published, the persons concerned might go to a court of law against the officers. In this way a kind of fear has been created in the minds of officers. The business class has got a link with the papers and at what level and how, better I should not describe all these things.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮೂಡೇಗೌಡ :....ಅನ್ಯಾಯಗಳು, ಅಪರಾಧಗಳು ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕ್ರಮ ನಡೆಸುವಾಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಏನೋ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅನರ್ಥ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೂ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ

ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೂ ಮೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದು ಒಂದು ನಿವಾರಣೆ. ಕಾನೂನು ಅಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಮೂಡಿದರೂ, ಇರುವ ಇರುವ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲರತಕ್ಕ ದೋಷಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅಷ್ಟು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸರು ಹಿಡಿದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ, ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಬೇಲಿ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಜೆ. ಪಿ. ಯವರ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವ ಮಾರ್ಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾನಂದಿ ಹಾಕುವ ಪುರುಷ ಯಾರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಇವ್ದಾರೆ ಅಭಿನವ ಗಾಂಧಿ, ಜಯ ಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ ಗಾಂಧಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಬಿಜು ಪಟ್ನಾಯಕ್, ರಾಮನಾಯಕ್ ಗೋಯಂಕ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಗುಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಸಹ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲರಿತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಮಾಡದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ : - ಕೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸಹ ಅದೇ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಇನ್ನು ಡಿ. ಎ. ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮೊನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಅವರ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಾದ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗಿನ ಫೆಡರಲ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಾದ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗಿನ ಫೆಡರಲ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ, ಆದಕಾರಣ ನಾವು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಡಿ. ಎ. ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಿಮಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ; ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವಷ್ಟೆ ಡಿ. ಎ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಆಗ ನಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಂತ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಏತಕ್ಕೋ ಏನೋ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯೆಂದು

ಕಂಡು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಡಿ. ಎ. ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—ನೀವೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ to be in parity with them ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನೇ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು; ಈಗ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡದೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್ — To be in parity with them ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದೇ ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

SRI D. DEVARAJ URS :—I will stand corrected if I have made any such statement. I have not made any such statement ತತ್ವಶಃ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ;

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಏತಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :....ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ, ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ; ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಏರಡು ತರಹ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಆ ತತ್ವ ಸರಿಯಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಈಗ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅನೇಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟೇ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ನಾವೇನಾದರೂ ಆ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರಂತೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಖರ್ಚುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ನಾವು ಅವರಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅವರು 3-4 ಡಿ. ಎ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಷ್ಟೇ ಡಿ ಎ. ನಮಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಇವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದರೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಡ್ಡುಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಫಿಟನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ಏಕಾ ಏಕಿ ಡಿ ಎ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು? ಈಗ ನಾವು ಒಂದು ಡಿ. ಎ. ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ನಾಲ್ಕು ಮುಕ್ಕಾಲು ಅಥವಾ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈಗ ನಾವು 155 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಡಿ ಎ. ಕೂಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಅಥವಾ ಹೊಸ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಹುಡುಕಿ ನಂತರ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಇಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಈಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬುನಾದಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಎಗಡೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಲೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಈಗ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, 7-8 ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ 40-50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹ ಸಹಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲ ಮಾದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು

ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. There is no project on which the State Government has to invest Rs. 25 crores in one year. How are we to get money for all these things? ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

SRI M. S. KRISHNAN :—It appears the N.G.O's have suggested some practical proposals made within the framework of the existing financial position, probably adjustment of taxes, etc. Has the Government considered that one and if so, what is your opinion?

SRI D. DEVARAJ URS : We have got their memorandum before us. I have gone through the memorandum page by page. The one main recommendation or suggestion given is, according to them they say it is possible to increase the returns from the sales tax revenue. They have suggested a step, if we are in a position to print Government receipts for all these business classes and ask them to give receipt only from the books printed with stamp and seal handed over by the Government, it may be possible to control. I have not been able to understand the full logic. Even there is a lacuna. If he does not give receipt, what about such transactions where no receipt is torn from the receipt book? Cannot such pilferage be there? I am not able to understand how this pilferage can be avoided. Please think about it. I have been trying to discuss with the concerned officers. The efficacy has not been appreciated by them yet. That is my difficulty. All right, how much we are going to get? All these matters we are considering. Not that the Government has closed its mind. In all seriousness and sincerity we are trying to look at this problem and find out the ways for it. But, if the N. G. O's and their Association were to tell the Government, now or never, if you do not now we are going to strike work or not co-operate with the Government, that is not the proper attitude. I do not like to say it is not a legal approach but I would make a statement that it is not the proper approach and it is not the line for them to take. This much I am saying.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ : ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಏತಕ್ಕೆ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ?

SRI D. DEVARAJ URS : I have talked to them not once or twice, but many times. Even the Finance Minister has talked to them. Even three days back I have talked to them. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಧರಣಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಶೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕ.ಳಿತುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದಾಗಲೀ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ವಿಶೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ : ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ನೀವು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರಣಿ ಹೂಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಧರಣಿ ಮಾಡುವುದು, ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಓಹೋ ಎಂದು ಕಿರುಚಿದರೆ, ಡಿ. ಎ. ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರ ಗುಂಪು, ನಾಗರಿಕತೆ ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಕೂಗಾಡುವಂತೆ ತಾವೂ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕಿರುಚಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಅವಮಾನವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅವರ ಪಾಟವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. I have purposely refrained. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇದೆ. ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಡೋರ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಪ್ಲಾನ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? If you think that the Plan that we have proposed is not workable proposition you cut Rs. 10 to 15 crores. Let me see whether you will.....

SRI KAGODU THIMMAPPA : You are in the main stream of administration you show us the resources

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ : ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಾನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ರೈತರನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಒಗ್ಗಿನಿಗೂ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪಾಸ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು? ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ನಾವು ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿದೆ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಫರಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು; ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾವು ಮುಂಗುಸಿ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಲಾಂಛನೇನ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ : ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಜಾನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಲೆ ಜಾನ್ಯಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಬೆಲೆ ಜಾನ್ಯಾಗುವಾಗ ಅವರು ಪುನಃ ಡಿ. ಎ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ದೀಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅದರಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಪೇವಲ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು ನೋಡಿ, ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಕ್ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನಾಲಿಗೆ ಚುರುಕಾಗಿದೆ; ಆದರೆ, ಇನ್ನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಿನ ವರ್ಷಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಾಕ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇವರಿಗೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಆರೋಪಗಳು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆಗುತ್ತವೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಅಥವಾ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡಿ.

SRI D. DEVARAJ URS:—Is it your idea that the D.C. should be the rationing officer? How can he do it? ಪದಾರ್ಥ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. Particularly for this class of people I am prepared to give them at least essential commodities. Exclusively for Government servants, I am prepared to bear the cost. What more you want the Government to do? If they are not prepared to take up that responsibility, how do you force it?

You know as Labour Minister I did think about it. We held more than one conference. We did think of having a separate co-operative movement for the labour class. Like that I want them to consider it in all seriousness. I am prepared to give them ration.

9-00 P. M.

ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೊಡೋಣ, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನ, ಅವರು ಬೇರೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಪಾರ್ಟಿ ಆಫ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್, ಪಾರ್ಟಿ ಆಫ್ ದಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಪ್‌ಸೈಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಬಾರದು, ಲಾಪ್‌ಸೈಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾಷನಲ್ ವೇಜ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವವನು ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ವೇಜ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಇನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಪಾಲಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವವನಿದ್ದೇನೆ, ನಾಳೆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುತೋಷ ಏನು ಏನಂದರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸ

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಕೂಡ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿ ಬಗೆ ಹರಿಸೋಣ. ಅಲ್ಲ ಧರಣಿ ಕುಳಿತಿರುವವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಹೇಳೋಣ. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಿರೀಟ ಒಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ನಾವು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಭೆಯ ಮುಖೇನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಧರಣಿಯಾಗಲಿ, ಮುಷ್ಕರವಾಗಲಿ, ಉಪವಾಸವಾಗಲಿ. ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಲಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಸೂಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ.

Land Revenue collections:

1971-72	Rs. 459 lakhs
1972-73	Rs. 417 lakhs (because of drought)
1973-74	Rs. 698 lakhs
1974-75	(half year) 168 lakhs

Water Rate :

1971-72	Rs. 33 lakhs
1972-73	Rs. 80 lakhs
1973-74	Rs. 141 lakhs
1974-75	(from July to December) 113 lakhs.

Betterment Levy :

upto 1972	it was almost '0' except Rs. lakhs.
1973-74	Rs. 9.6 lakhs
1974-75	(up to December) Rs. 17.6 lakhs.

Major Items of Loan Takavi and other irrigation loans :

1973-74	Rs. 162 lakhs
1974-75	(from July to December) Rs. 231 lakhs

SRI KAGODU THIMMAPPA.—Increasing trend

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದರ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಒಂದು ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದು, ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ದೋಷಪೂರಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ದೋಷರಹಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹತ್ತೊಂಟಿ ತಪ್ಪಿದಂಥ ಮೆಷಿನರಿ ಒಂದು ಹತ್ತೊಂಟಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ನಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿರುವವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬಾಂಕಿನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ರಿಲೇವೆಂಟ್ ಪೊಲೀಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ —I was delighted to come back to Karnataka and to observe again some of the dynamism which characterises the economy of the State...” ಎಂದು ಜೇಷ್ಠರನ್ನಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ, ಜೇರಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ :—ಅವರು ಯಾವ ದೇಶದವರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಮೈಸೂರಿನವರಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರು ಅಲ್ಲ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಯುರೋಪಿನವರು ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರ್ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಡೆಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಸ್ ಬರುತ್ತಾಇದೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರು ನಾನಾ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ, ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಇದೆ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಾತೀಯತೆ ಇದೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಾತು ಅಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಸ್ಪೀಚ್ ಓದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಬೋಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದಾರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಒಪ್ಪಾಯ. ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜನ ಕಡಿಮೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ತಮ್ಮ ಬಾಗ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೂರಿಸಿರುವ ಜನ ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು, ಜನ ಯಾವಾಗ ತಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ ನೋಡೋಣ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು ಇದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಇಂದು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಗುರಿ ಒಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಸಂತೋಷ ಆಯಿತು. ಏನೆಂದರೆ ನಿರೋಧ ಪಕ್ಷವವರು ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಸರಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಯಾದುದು ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಇಲ್ಲ, ಲಘುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ.... ..

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ದೇಶ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿದೆ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದೇ ಬೇಗ ಏಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡಾ| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಕಾನನ್ಮಿಷ್ಯೂಷನ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

“If we shall maintain democracy not merely in form, but also in fact, what must we do? The first thing in my judgment we must do is, to hold fast to constitutional methods”

Madam Speaker, I wish to reiterate again and again what Dr. Ambedkar, the author of our Constitution has stated: He says that we must hold fast to constitutional methods of achieving our social and economic objectives. It means, we must abandon the bloody methods of revolution: it means that we must abandon the method of civil disobedience: it means that we must abandon the method of non-co-operation and satyagraha. Why he says is, when there was no way left for constitutional methods for achieving economic and social objectives, there was a great deal of justification for un-constitutional methods, but where constitutional methods are open, there can be no justification for these unconstitutional methods. These methods are nothing but the granmer of anarchy and sooner they are abandoned the better.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :— ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :....ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತು ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗ, ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದುವರೆಗೆ ನೋಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದೊಂದೇ ರಾಜಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ನಿಜವಾಗಿ ಫಲದಾಯಕ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಆಗಬಾರದು, ಗವರ್ನ. ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಅಲ್ಲ, ಬೈ ದಿ ಪೀಪಲ್, ಅಫ್ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಆಗಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಪೀಪಲ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ

SRI D. DEVARAJ URS :—At the beginning of the split of the Congress organisation, this is exactly what we stated. Today in Karnataka the Government is not merely for the people, it is of the people and by the people.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಓ. ಎಫ್. ಎಫ್. ಅಫ್ ದಿ ಪೀಪಲ್, ಬಿ ವೈ ಇ. ಬೈ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಅಲ್ಲವೇ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :— ಏನೋ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಕೂಗಾಟ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅದರಿಂದಲೇ ನೋವು ಬಂದಿರುವುದು ಯಾರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬುಡ ಹೊಕ್ಕು ತಿಳಿಯೋಣ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನಂ ಇದೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೇಷನ್ ಹುಡ್, ನ್ಯಾಷನಲಿಸಂ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಚೀವ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಗಲಭೆಗಳು, ಗೊಂದಲಗಳು, ವಯಲೆನ್ಸ್ ಕೂಗಾಟಗಳು ಧರಣಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಬಡವರ ಶೋಷಣೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಯುಧ ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಒಟ್ಟನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಫಾರಂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಫಾರಂ 1972ನೇ ಇಸವಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಬಂತು. 1972ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ.ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಗರ್ವನಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಮಾಡುವ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಫ್ ದಿ ಪೀಪಲ್, ಬೈ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಯಿತು, ಇದಾದ ಪೇಲೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ? ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೀರಿ? ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು, ಆಗ ಗಾಬರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬೇಕು, ಬೇಡ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು, ನಿಮ್ಮ ಮೋಟೀವ್ ಏನು, ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಪಸ್ ಏನು? ಸ್ವತಂತ್ರ, ಬಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಜನಸಂಘದವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಿಂದ ಜೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಕ್ಷಿಪಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER:—I will now put the motion to the vote of the House.

The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of Demands be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st day of March 1976 in respect of Demand Nos. 2, 11, 12, 14, 15, 20 and 21.”

The motion was adopted and the sums were granted.

As Ordered by the Chair the motion for Demands for grants adopted by the House are reproduced below :—

DEMAND No. 2—GOVERNOR, MINISTERS AND PUBLIC SERVICE COMMISSION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 25,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “Governor, Ministers and Public Service Commission”.

DEMAND No. 11—SECRETARIAT

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 2,48,63,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “Secretariat”.

DEMAND No- 12—DISTRICT ADMINISTRATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 4,15,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “District Administration”.

DEMAND No. 14—POLICE

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 18,49,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “Police”.

DEMAND No 15—JAILS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,61,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “Jails”.

DEMAND No. 20—FIRE PROTECTION AND CONTROL

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 58,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “Fire Protection and Control”.

DEMAND No. 21—OTHER SERVICES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs 2,77,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of “Other Services”.

MADAM SPEAKER :—The House now stands adjourned to meet again on Monday at 1 P. M.

The House adjourned at Twenty Minutes past Two of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 24th March, 1975.

WD—058—GBPC--550--24-7-75.